

Unitárius Közlöny

Kolozsvár, 1888–1948/1990. 18. (78.) évf.

7. szám. 2008 július

Ára: 1 lej, előfizetőknek: 0,70 lej

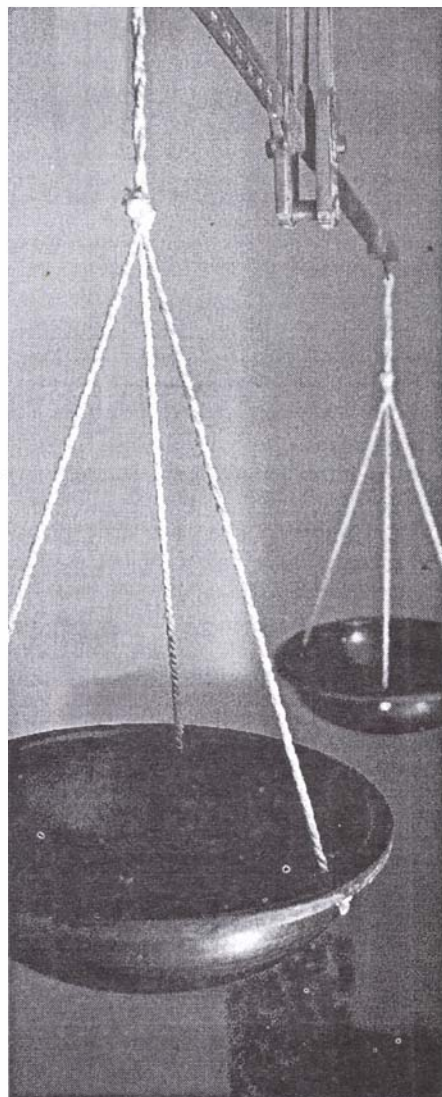
Kell-e az egyháznak világi közvélemény?

„Keressétek először az ő országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek.” – Ebben a formában ismerik leginkább a Máté szerinti evangélium 6. fejezetének jézusi intelmét, amely a földi javak és Isten országa közötti viszonyt világította meg a tanítványoknak. Értelmét és a görög eredetit ismervé azonban talán még szabatosabb volna így fordítani: *elsősorban* (elsőként) az ő országát és igazságát keressétek... Amikor földrészünnünknek még volt humán-szellemi kötőanyaga, a klasszikus műveltségű „régiek” latinul is ismerték a nevezetes hely kezdő szavait: *Primum querite regnum Dei!*

De mi ez az „ország”? Az unitárius káté 55. kérdése/válasza kiválóan világít rá, hogy a „regnálás” (ország, ország-lás, uralkodás) voltaképpen nem hely és idő, hanem állapot. Nem is olyasféle „mennyország”, amely egy életünktől hermetikusan elválasztott, természetfölötti *majd*-ban értelmezhető, hanem az a rend, amelynek lényegét, értelmét, törvényét Isten szándéka határozza meg. Olyan „ország” ez, amelynek az „alkotmánya” a béke, a szeretet, az igazság és az igazságosság, márpedig ezek a jegyek a földi életben is megvalósíthatók. Isten országa tehát mindenkor átíthatja a földi léte-zést, rajtunk múlik, mennyire hagyjuk vagy bontakoztatjuk ki. Aki pedig elsősorban Isten országát (és igazságát) keresi, az értelemszerűen elutasítja a békétlenséget, a szeretetlenséget, a hamisságot és az igazságtalanságot.

Ez jutott eszembe, amikor egy internetes levelezőlistán kibontakozó „vitát” olvastam az egyházköri választások kapcsán felvetődő etikai – és nagyonis személyes, gyakorlati – kérdésekről és persze sérelmekről. A most zajló egyházköri választásokra és a késő-őszi tisztújító zsinatra tekintve úgy gondolhatjuk, termé-

szetes is, hogy a hierarchia alakulásának kérdése iránt fokozódik az érdeklődés. Az viszont nagyon felemásnak tetszik – számomra legalábbis –, mennyire „klerikális” az egyházi választásokkal kapcsolatos

félnyilvános közbeszéd. Az unitárius világiak körében egyáltalán nem alakult ki olyan szélesebb fórum, amely az egyház-egész (nem csupán a szűkebb értelemben vett intézmény, lelkészek és tisztségviselők!) érdekeit tartva szem előtt latolgatná a jövőt vagy mutatná fel az igényeket. Ennek fényében persze nagy kérdés, *van-e szüksége* egyáltalán az unitárius egyház világi oldalának manifesztálható arcra, közvéleményre, vagy jól van-e úgy, hogy a választások – és nem pusztán a személy, hanem talán a stíluscserék is! – megmaradnak papi ügynek, *ők* majd elintézik „házon belül”.

A fenti kérdés azért *kérdés*, mert számos országban és igen sok protestáns zsinati-presbiteri rendszerű egyházban sokkal érezhetőbb a jövővel való tudatos világi törődés, mint az erdélyi unitáriusban. Mi több, vagy másfél évtizede a hagyományosan és mélyen katolikus Ausztriában valóságos laikus népmozgalom indult *Wir sind Kirche* („Mi vagyunk az egyház”) jelmonddal.

A kérdés tehát – számomra – így fest: jól van-e vajon, hogy míg a lelkészek többé-kevésbé kampányolva, de érdekeiket mindenképpen *kifejezve* készülnek talán sorsfordító változásokra, addig a világi unitáriusoknak nincs hangjuk rá? Míg vannak lelkészek, akik olykor igen sajátos módon képviselik a béke, a szeretet, az igazság és az igazságosság eszményeit a választások küszöbén, hol vannak azok a világiak, akik emlékeztetnek rá: az egyház azokért van, akiknek ugyanazon egyház lelki vezetőket rendel? Kik emelik fel szavukat Isten országa eszményeinek jegyében azért, hogy a jövőt a közjó szolgálata hassa át, ahol mind a *közt*, mint a *szolgálatot* halálkomolyan kellene venni.

Aki pedig erre azt mondja, ez nem fontos; ilyesmivel ne zavarjuk fel a vizeket, az az értékes reformhagyományok helyett alkalmasint szűk magán- vagy csoportérdekeket képvisel. Jöjjön el az idő, amikor a vélemények demokráciája és kultúrája – avagy kulturált demokráciája – az egyház minden síkját és szegletét belengi!

Jakobffy Tamás

Istenien, emberül

„Ki olyan bölcs szívű és hatalmas erejű, hogy ellene szegülve épségben tudna maradni?

Hegyeket mozdít el, és nem tudják, hogy ő forgatta föl haragjában.

Megrendíti helyén a földet, oszlopai megrendülnek.

Ha parancsol a napnak, nem ragyog fel, és pecséttel zárja le a csillagokat.

Egymaga feszítette ki az eget, lépdél a tenger hullámhegyein.

Ő alkotta a Nagymedvét és a Kaszás-csillagot, a Fiastyúkot és a Dél csillagait.

Hatalmas dolgokat művel, kikutathatatlanul, csodás dolgokat, megszámlálhatatlanul.

Elvonul fölöttem, de nem látom, elsuhan, de nem veszem észre.

Ha elragad valamit, ki akadályozhatja meg? Ki mondhatja neki: Mit teszel?

Isten nem vonja vissza haragját, meghunyászkodnak előtte a szörnyeteg segítői is.

Hát én hogy válaszolhatnék neki, hogy válogathatnám meg szavaimat velem szemben?”

(Jób 9,4–14)

Valóban, milyen mérhetetlen, emberi ésszel mennyire felfoghatatlan Isten! Hegyeket teremtett, a világot „ki tudja fordítani helyéből”, kifeszíti az eget fölénk, rápecsételi a csillagokat, óceánok hullámain tapos. Mekkora erő és tudás kell ahhoz, hogy mindez létrejöhessen; de mekkora egyszerűség is kell ahhoz, hogy minden ember előtt felismerhetővé váljék – a hegyek hatalma, csendje, bölcsessége, örökkévalósága, vagy a csillagok fénye! Vannak, amelyek már rég nem léteznek, de fényük még mindig él szemünkben. Ők kiégtek, de viláosságuk egymillió évnél is régebben sugárzik felénk! Fel sem tudhatjuk fogni ezt a távolságot! 300 000 kilométert halad a fény, amíg azt mondom: egy, kettő. Ki teremtette meg ezt a varázslatot?!

Az ember mégis vállalkozni mer arra, hogy tudásával és képességeivel hatalmas alá kerítse e csodálatos Világegyetem számára felfogható részét. Sziszifuszi küzdelem! Az emberi szellemet naggyá tevő balgaság! Milyen balgaság versenyezni a világegyetem bölcsességével! S mégis mennyire szükséges ahhoz, hogy embernek mondhatassuk magunkat!

Az isteni létezés talán az egyetlen, ami össze tudja fogni az embereket. Az isteni ősmélység – ha lehet így fogalmazni –, ami egyedüli változatlan alapja az emberek összetartozásának. Ezért van, hogy az Istenbe vetett hit megelőz és meghalad minden tudást. Ami természetesen nem zárja ki az ésszel felkutatott valóságot, az elme munkájával leírt törvényszerűségeket, igazságokat. A hit azonban több annál, mint amit az ember meg tud vallani. Végső soron mindegy, hogyan nevezzük: Isten, erő, szellem. Mert a rendszerek változnak. A szövetségek megtöretnek, még a vérszerződés is felbomlanak. Egy idő

után a szeretet is elváltozhat, annak dacára, hogy a „szerelem soha el nem fogy”, de – mondom én – átalakulhat, akár gyűlöletté is válhat. Ami nem változik ebben az örök átalakulásban: az „ősmélység”, a barlangok mitikus hűvöse és sötéteje. Az évmilliók. Társadalmi berendezkedések, politikai hatalmak, gazdasági rendszerek változnak, elmúlnak, talán a Föld is elmúlik majd egyszer, még a Nap is kiég – mondják az asztrológusok. De az Isten nem változik, még akkor sem, ha már nem lesz, aki imádja őt.

Feuerbach szerint az istenség voltaképpen az ember érzelmi függőségéből adódó kreálmány. Az ember apát állít magának – mondja a német gondolkodó –, amikor Istent állítja. Ezt a gondolatot aztán a 19. századi mélylélektan meg is magyarázza. Az Isten az emberi szellem és képzelőerő alkotványa. A marxisták addig is elmentek, hogy tagadták Jézus létezését, a „kultúrember” találta ki, állították, volt úgymond’ egy eszményi ember, akit a fantázia szült. Kellott valaki, mondják, aki több mindenkinél. Vagy, ahogy Nietzsche állította egy alkalommal: „a csöcselékvallás apostola”. Azt is kijelentették bizonyos mélylélektanászok, hogy Istenben mindenki az apai tekintélyt próbálja helyreállítani. Az „apai szigort” imádjuk. Ha ez így lenne, mi történe akkor, ha már nem élne ember a Földön? Nem lenne Isten sem? Vajon Isten is meghalna?!

A 19. században Nietzsche ki is mondta: „Isten meghalt”. Nagyon sokan elhitték. S valóban, a 20. század igazolni látszik ezt az állítást: a holokauszt, a két világháborút, a szovjet és német munka- és haláltáborok, úgy tűnik, mind alá támasztják Isten halálát. Ha meghalt is „valaki”, valójában az egyházi doktrínák

Istene halt meg, akit az önhitt ember megpróbált leírni, meghatározni, bezárni egy felcímkézett fiókba, s ha kellett, felhasználni a maga érdekében.

Amikor azt állítom, Isten tökéletes, emberi nyelven mondtam el valami istenit. De hogy valójában milyen Isten, azt nem tudhatom. Ha viszont bármelyik kultúrának „megpiszkálták” az istenhitét, az a nép elsorvadt, enyészettnek indult. Ha el akarsz pusztítani egy népet, mocskold be a hitét – „a templomot s az iskolát...” Amikor bemocskolják és ellened fordítják azt, ami lényegileg határoz meg téged, végső meghatározottságod a *mocsok* lesz, a *szégyen*, az *önpusztítás*. Ezért van, hogy a történelem folyamán – a mai napig is – egymást érik a vallásháborúk. Szent háborúról beszélnek itt is, ott is, mert a védekezők meg akarják óvni, ami számukra szent: önazonosságukat.

Az istenhit az emberiség egyik meghatározó jegye, mi több, az, amely legbelőleg meghatároz bennünket. Ha nem tudunk is róla beszélni, akkor cselekedjük meg a hitet! A hit az, ami fel tudja mozdítani sarkából. Új teremtés. Bizonyosságtévés a végső kérdésekről s a legvégsőről: Istentől. Mégsem vesszük észre, pedig ez a hatalmaság eljár mellettünk. Én hitelt hiszem, hogy Isten szeret bennünket, és gyarlóságunk ellenére is meghallgatja szavunkat. Segít abban, hogy összetartozunk és közösség legyünk.

Tódor Csaba

Életünk vizsgái

Ki ne tudná: gyerekkorunk óta különböző elvárásoknak kell megfelelnünk?! A mindenkori szülők a legjobb „teljesítményt” várják el gyermekeiktől. Minél hamarabb beszéljenek, minél hamarabb tegyék meg az első lépéseket, minél hamarabb tanuljanak meg számolni stb. Pedig jól mondja a Példabeszédek könyve: „mindennek megvan az ideje.” Ahogy a gyermek nő, féltve figyelik viselkedését és követik fejlődését, tanulmányi eredményeit. A háttérben azonban ez a gondolat sejlik fel: „tanulj gyermekem, *nehogy szégyent hozz a fejemre.*”

Miközben a gyermek számos óvodai és iskolai elvárásnak kell megfeleljen, viselkedése tükrében már egyénisége

folytatás a 4. oldalon

Bodor Piroska

Elhunyt Sánta Ferenc unitárius író

Június 6-án, életének 81. évében elhunyt az unitárius Sánta Ferenc Kossuth-díjas író.

1927. szeptember 4-én született Brassóban egy székely szegényparaszt és egy likörgyári munkásnő harmadik gyermekeként. A család gyakran költözött; Sep-sibükszád, Marosvásárhely és Kolozsvár voltak Sánta gyermekkorának állomásai. A második világháború Debrecenbe sodorta, itt a református kollégium hallgatója lett. Alig húszévesen megnősült, négy fia született. A család fenntartása érdekében előbb bányász volt, majd az ötvenes évek elején a kispesti traktorgyár, később a Ganz Daru- és Hajógyár betanított munkása lett. 1958-tól az MTA Irodalomtudományi Intézetének munkatársa volt, 1968 óta írói munkásságából élt.

1954 márciusában közölte az *Irodalmi Újság* a *Sokan voltunk* című novelláját, amelyet Móricz *Hét krajcárjával* rokonítottak. Első novelláskötete 1956-ban *Téli virágzás* címmel jelent meg. Sánta a Petőfi Kör alapító vezetőségi tagja volt. 1956 szeptemberében nyílt levelet intézett a miniszterelnökhöz a parasztság jogfosztottságáról. Az 1956-os forradalom és szabadságharc leverését követő időszak írói és világnézeti válságának időszaka. 1956 után írt munkáinak vezérmotívuma a kegyetlen világ, amelyben az ember helytállásának lehetősége egyre korlátozottabbá, az egyén kiszolgáltatottsága pedig egyre fokozottabbá válik. Műveiben ekkor az egyén és a hatalom viszonya, az egyén erkölcsi felelősségvállalásának mértéke és

módja, a „hogyan kell és miképp lehet élni?” kérdése foglalkoztatta. Alkotásai a korabeli magyar közéletre is nagy hatással voltak, mivel a sajtóban is vitákat gerjesztettek, illetve közülük jó néhányat színpadra vittek, megfilmesítettek. Művei az iskolai tananyagokban is szerepelnek.

Munkái: *Farkasok a küszöbön* (novellák, 1961); *Az ötödik pecsét* (regény, 1963); *Húsz óra* (1963); *Az áruló* (regény, 1966; drámaváltozata: *Éjszaka*); *Isten a szekéren* (válogatott novellák, 1970); *A szabadság küszöbén* (esszék, cikkek, interjúk, 1993). Több művéből készült film és tévéfilm. A *Húsz óra* (1965) és *Az ötödik pecsét* (1975) Fábry Zoltán rendezésében nemzetközi sikert is aratott. A *Halálnak halála* című tévéfilm forgatókönyvéért Arany Nimfa Díjat kapott Monte-Carlóban (1970).

Filmre vitték az *Éjszaka*, *A Müller család halála* és a *Kicsik és nagyok* című munkáit is. Művei 23 nyelven jelentek meg, de a filmfeldolgozások révén eljutottak a világ minden részébe. Sánta Ferenc 1956-ban és 1964-ben megkapta a József Attila-díjat. 1973-ban Kossuth-díjjal tüntették ki, 1993-ban megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjét, 2004-ben a Magyar Művészetért Díjat és a Hazám-díjat, 2007-ben pedig a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjét. A 2008. június 6-án elhunyt Sánta Ferenc 1979–80-ban aktív szerepet vállalt a Bethlen Gábor Alapítvány létrehozásában; jeles művész-patronálók megnyerésében. Részt vett a Lakiteleki Találkozón és az MDF megalakításban, s mindvégig

hűséges támogatója maradt a magyarság esélyeit segítő társadalmi mozgalmak működésének.

Az író számára öröm és elégtétel volt, hogy élete alkonyán, 2007-ben Erdélyben is megjelent egy kötete, az *Isten a szekéren* című novella-válogatás, a Stúdium kiadó gondozásában. Az erdélyi olvasók az *Unitárius Kalendárium 2008*-ban még három novellát olvashattak tőle.

Sánta Ferencről, az íróról, a Magyar Írószövetség örökös tagjától június 20-án vettek végső búcsút a budapesti Farkasréti temető Makovecz ravatalozójában. Erdélyi részről dr. Szabó Árpád püspök, Solymosi Zsolt, a János Zsigmond Unitárius Kollégium igazgatóhelyettese és Fóris Ferenczi Gábor, a kollégium diákja búcsúztatta.

(a Bethlen Gábor Alapítvány hírszolgálatával felhasználásával)

XIII. Európai Keresztény Internetes Konferencia (ECIC)

A minden évben megrendezésre kerülő konferencia helyszíne az idén, június 13-a és 17-e között franciaországi Lyon volt. A konferenciát évente más-más országban szervezik azzal a céllal, hogy valódi fórum, a tapasztalatcsere lehetősége legyen az internet és egyház kapcsolatát, viszonyát, lehetőségeit vizsgálva. A konferencia elnöki tisztét betöltő Juha Kinanen (Finnországi Evangélikus Egyház) elbúcsúzott feladatától, és Ralf Peter Reimann (Németországi Evangélikus Egyház) személyében új elnököt köszönhetünk. Ebben az évben több mint ötven képviselő volt jelen tizenhárom országból, különböző európai keresztény egyházakat képviselve. A többség a nyugat-európai országokból érkezett, Közép-Kelet-Európából egy lengyel-

országi evangélikus képviselő, illetve Erdélyből az Erdélyi Református Egyházkerület részéről két kolléga, Szabó Mihály és Somogyi Botond volt jelen, míg az Erdélyi Unitárius Egyházat jómagam képviseltem – illesse köszönet a Püspöki Hivatalt az ehhez nyújtott támogatásért.

A beszélgetések, előadások rendjén fény derült arra, hogy az alapvető kérdések e témakörben mindenik egyháznál ugyanazok, a különbség csupán az anyagi háttérben és a kérdés megközelítésében adódik.

Korunkban az internet alternatív, de egyre általánosabb kommunikációs lehetőséget biztosít, amely által gyorsabbá, egyszerűbbé tehetjük a kapcsolattartást, ugyanakkor egy *másfajta* kommunikáció is, amely eltér az eddig ismert és használt eszközöktől és módszerektől.

Itt már nem a szilárd végkövetkeztetésbe torkolló, hosszú értekezések „uralják a terepet”, hanem a mondandó rövid és tö-

folytatás a 4. oldalon
ifj. Szombatfalvi József

...Internetes Konferencia

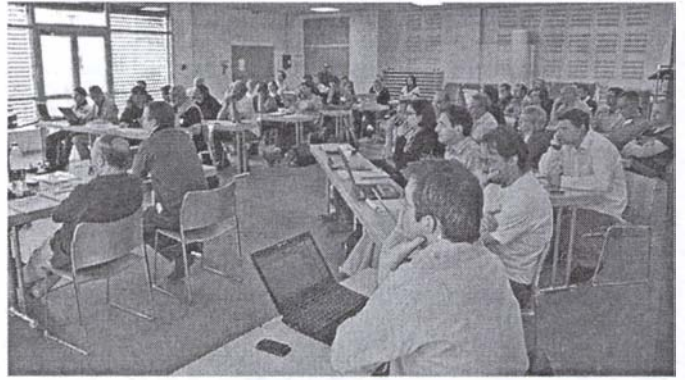
folytatás a 3. oldalról

mör összegzésével kezdődő írások, amelyek felkeltik az érdeklődést, majd részletesebben feldolgozzák a témát.

Be kell látnunk: ebben az újabb kommunikációs formában ama hagyományos érvünk, hogy „eddig is így csináltuk, ezek a megszokott módozatok”, alapvetően hibás eredményhez vezet, hisz az új módszerekkel nem pusztán hagyományainkat vihetjük tovább, hanem általuk hagyományt is teremthetünk. Az is elhangzott a konferencián, hogy az internet berobbanása a világ kommunikációjába jelentőségében hasonló a könyvnyomtatás feltalálásához, az általa nyitott új utakhoz, „forradalmiságához”. Amint tudjuk, a reformáció korában egészen új távlatokat nyitott meg a nyomdak használata vagy éppen birtoklása.

Az internet már globálisan adott. Már rengetegen használják kommunikációra és informálódásra; világunk kommunikációjának szerves és egyre meghatározóbb része. Használata nem jelenti az eddigi formák elhagyását, viszont igenis jelenti, és jelentenie *kell* az újraértelmezésüket, illetve ezen új kommunikációs mód kihasználását, igénybevételét.

Az előadók elmondták és bemutatták, ők hogyan alkalmazzák az internet kínálta lehetőségeket arra, hogy megszólítsák a fiatalokat, a gyülekezetek határain kívül élő embereket is megszólítva általa. Számos példát láttunk arra, milyen alkalmazások lehetségesek például lelki segélynyújtásra internet, illetve sms által; vallásos zenéhez való hozzáférésre; s mi módon szó-

líthatók meg a fiatalabb vagy idősebb korosztályok az internet révén.

Az is nyilvánvalóvá vált, hogy bár az interneten is teremtődnek virtuális közösségek, s bár vélhetőleg nem fogják helyettesíteni a jelenlegi közösségeket, mindenképpen hatással lesznek azokra, és ennek az új eszköznek a használata nagyban hozzájárulhat a közösségek fejlődéséhez, erősödéséhez.

Alkalmunk volt megnézni Lyon történelmi városrészét, és a szervezők jóvoltából megismerhettünk egy francia játékot, a petanque-ot, amelynek játszása közben oldottabbá, kötetlenebbé vált a beszélgetés, ezáltal is újabb, szorosabb kapcsolatokat teremtve a résztvevőkkel. A szünetek is érdekfeszítő beszélgetésekre adtak lehetőséget. A nyugat-európai résztvevők például csodálták a kérdés iránti lelkesedésünket – a szűkösebb anyagiak ellenére –, mi pedig csodáltuk azt az apparátust és azt az anyagi bázist, amelyet különböző egyházak e lehetőség kihasználására biztosítanak.

Bebizonyosodott: mindenki tanulhat a másiktól, és ez a konferencia kiváló alkalom erre, hiszen ebben a témában nincsen hasonló fórum, ahol e felmerülő kérdések megvitathatók lennének. Azt is láthattam, hogy mindaz, amiről már régen beszéltek, és amiért igyekszem tenni is – vagyis az interneten való unitárius jelenlét –, mennyire fontos. Bizonyították ezt mindazok a példák, amelyeket Lyonban felmutattak, hogy a kezdeti botladozó lépések ellenére nagyon szép eredményeket lehet elérni, és ezek nem pusztán az anyagiaktól függenek.

A lehetőség tehát nyitva áll előttünk. Tegyük azért, hogy ne lemaradva, utólagosan „csinálgassunk” valamit, hanem az egyre inkább e virtuális világot is használó gyülekezeti tagjainkat – és másokat is – meg tudjunk szólítani!

Életünk vizsgái

folytatás a 2. oldalról

is látható módon bontakozik. A középiskolai tanulmányok elvégzése után a nagy megmérettetést, az érettségit már életünk nagyobb vizsgái közé soroljuk, méltán gondoljuk, hogy amolyan mérőföldkő az ifjú „érettségében”. Aztán – több-kevesebb szakképződés után – már a munkahely és az állás következik, ahol egyértelműen és könyörtelenül teljesíteni kell. Az egyetemi előadótermekben, laborokban, a vizsgák feszült óráiban újabb megfelelési késztetések előtt állunk, tárgyi tudásról, kompetenciáról, de még talpraesettségről is számot kell adnunk.

A szülővé válás nyomán a szülő-szerep elvárásai sokunkat igazán komoly

próbatétel elé állítanak, bár az elején talán megkérdőjelezzük: vajon jó anya, jó apa leszek-e? Tudok-e nevelni? Mire is szeretném megtanítani gyermekemet? De persze „vizsga” elé állítanak egzisztenciális helyzeteink is: a betegségek, a gyász. Ilyenkor gyakran a felfoghatatlannal szembesülünk, és úgy folytatjuk az életet, hogy közben belül sajog és sír a lelkünk, de tudjuk, hogy példát kell mutatnunk azoknak, akik mégis tőlünk várják a vigasztalást, tőlünk várják az erősnek levés és megerősítés példáit. És rádöbbenünk, milyen fontos a megértés, a türelem, a békeesség, az őszinte, önzetlen hűség és a szeretet megosztása, amit – ha egyetlen szóban akarunk összefoglalni – emberségnek mondunk. Nagymamaként, nagytataként már gyermekeink, unokáink fognak vizs-

gáztatni bennünket, megannyi kérdést intéznek majd hozzánk, az életutunkról, munkánkról, a korról – és ki tudja még miről. Öregedő fejjel már csak a visszapillantás gyönyörűségét éljük meg, az eddig megtett útra nézünk, de annál nagyobb várakozással követjük gyermekeink, unokáink életútját – magunk is igazi „elvárók” leszünk.

Életünk vizsgái közül egyeseknek nagyobb fontosságot tulajdonítunk, és ez így van rendjén, hiszen az életformák is különbözők, a személyiségünk sem egyforma. Következésképp az értékrendszerünk is változó. A visszapillantás tükrében előttünk suhannak el az évek során megvalósított „tervek és célok”, amelyekből sikeresen „vizsgáztunk”, és amelyekre többnyire büszkék is vagyunk.

Tanévzáró a Protestáns Teológiai Intézetben

Nagyon mozgalmas tanulmányi évet zárt június 29-én a Protestáns Teológiai Intézet. A Teológia oktatói, nevelői munkáját nagyban meghatározták a 2007. szeptemberétől beindított intézményi akkreditációs folyamat, a többféle tanmenet, a gyakran változó egyetemi törvények.

A tájékoztatás érdekében csupán ízelítőként említeném meg, hogy az akkreditáció megszerzése nagyon felelősségteljes feladatok elé állította az intézmény vezetőségét, a tanári kar akkreditációs bizottságát, a diákságot, valamint az akkreditációs költségeket vállaló fenntartó egyházainkat. Az intézeti akkreditáció az illetékes állami hatóságok (ARACIS, Oktatási Minisztérium) ígéretei, a benyújtott dokumentációnk (1400 oldal) kedvező szakmai véleményezése és a mi reményeink alapján a közeljövőben kormányhatározattal megvalósulhat.

Az európai uniós elvárások és a kapkodó romániai oktatási törvénykezés szorításában az oktatás három formáját érvényesítettük a tanmenetre való tekintettel: az V-IV. évfolyamokra a klasszikus (osztatlan 5 éves képzés, másodéven alapvizsgával), a III-II. évfolyamokra a „bolognais” 3+2 éves (3 év alapképzés, 2 év mesteri), az I. évfolyamra a 4+2 éves képzés volt érvényes. Időközben a 4+2 éves időszakot 4+1 éves időszakra változtatták. A legnagyobb bizonytalanságban az idén végzett III. évfolyam hallgatói voltak, és természetesen a tanári kar is. Ennek az volt az oka, hogy a márciusban beígért kormányhatározat, amely a 3 éves alapképzést 4 évesre emelte volna, egyre később, és csak június 24-én született meg. Így az idén nem tartottuk meg a III. évesek júliusi licencvizsgáját, és nem lesz szeptemberben felvételi a mesterire – amit a hallgatók többsége (de nem mindenki) örömmel fogadott.

Az unitárius tanári karban személyi változás történt. A gyakorlati teológiai tanszéken a sikeres versenyvizsga után Koppándi Botond torockószentgyörgyi lelkész kezdte meg munkáját, az első félévben óraadó, a második félévben címzetes tanári minőségben. Koppándi Botond személyében felkészült, szolgálatkész tanárt nyert az Unitárius Kar. Az angol nyelv tanítását a második félévtől kezdődően Babos Edith-Nóra tanárnő végezte, akinek óradíját az amerikai unitárius teológiai testvérintézetünk fedezte. Hazai szakemberrel azért próbáltuk megoldani az angol nyelv oktatását – a korábbi gyakorlat szerint az Amerikai Egyesült Államokból érkezett vendégtanár helyett –, mert így egyrészt biztosítva van a nyelvoktatás folytonossága, másrészt a tanügyi elvárásokra a hazai szakember jobban oda tud figyelni, s ezáltal jobban segíthetjük a hallgatókat a nyelvvizsgát igazoló kötelező oklevél megszerzésében. Meglátásom alapján a tanárnő komoly munkát végzett, és az oktatási feladatok mellett az Unitárius Káté új angol nyelvű fordítását is elvégezte.

A PTI Unitárius Karán négy V. éves hallgató szakvizsgázott sikeresen, és ősztől megkezdik gyakorló segédlelkései szolgálataikat: Andorkó Attila, Lőrinczi Botond-Levente, Mikó Ferenc és Kissné Tóth Zsuzsanna. Ünneplés kibocsátásukra június 29-én került sor a belvárosi unitárius templomban, a szószéki szolgálatot dr. Szabó Árpád püspök végezte. A sikeres szakvizsga, az eredményes legáció és gyülekezeti szolgálataik, valamint tevékeny nyári gyakorlataik alapján úgy véljük, hamarosan hűséges munkásai és sáfárai lesznek az egyházunk által rájuk bízottaknak. Isten áldása kísérje szolgálattevő életüket és munkájukat!

Az Protestáns Teológiai Intézet ünneplés évzáróját a Teológia dísztermében tartottuk, ahol, a rektor évzáró beszéde után, a legjobb tanulmányi eredményeket elért hallgatókat jutalmaztuk. Ezt követte az arany-, gyémánt- és a vasdíplomás ki-

osztása az 50, 60, 70 évvel ezelőtt végzett lelkészeknek. Jó érzés volt látni az 50 évvel ezelőtt végzett lelkészek között jelenlevő Kecskés Lajos és Lőrinczi Károly nyugalmazott unitárius lelkészeket (Léta Áron nyugalmazott lelkész egészségi állapota miatt nem volt jelen).

Öröm számunkra, hogy több évi „kiesés” után az intézeti szinten megállapított legjobb tanulmányi eredményeket elért hallgatók között unitárius hallgatók is szerepeltek. Érdemesnek tartom megemlíteni nevüket és helyezésüket: III. évfolyamon Tófalvi Tamás (második), Bodor Lídia-Emese (harmadik), I. évfolyamon Mátéffy Tímea (második), Molnár Imola (harmadik).

A LángÓL unitárius ifjúsági istentiszteletek iránti érdeklődés – Czire Szabolcs teológiai tanárunk társszervezésében – fokozódott, és a résztvevők száma gyarapodott.

Igyekeztünk a tőlünk telhető legtöbbet és legjobbat nyújtani a tanév során. De alázatosan tudomásul vesszük a zoltáríró megállapítását: „Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők. Ha az Úr nem őrzi a várost, hiába vigyáznak az örök. Hiába keltek korán, és feküsztek későn: fáradsággal szerzett kenyeret esztek. De akit az Úr szeret, annak álmában is ad elegendőt” (Zsolt 127,1–2). Úgy próbáljuk alakítani intézetünk jelenét és jövőjét, formálni a jövőd lelkésznevezéseket, hogy az Úr szeretetét mindnyájan kiérdemeljük. S ha kiérdemeltük az Ő szeretetét, akkor áldás lesz munkánk nyomán.

dr. Rezi Elek

A kolozsvári Unitárius Kollégium jubileumi évkönyve

A János Zsigmond Unitárius Kollégium Értesítője a 2006/2007-es tanévről több szempontból is eltér az előzőktől. Jubileumi kiadás, mivel ebben a tanévben ünnepeltük iskolánk fennállásának 450 éves évfordulóját; az értesítő sorozatában ez az első önálló kiadvány, mivel az eddigiek a székelykeresztúri Unitárius Gimnáziummal közösen jelentek meg; anyagában gazdagabb; az előszó, az igazgatói beszámoló, valamint az 1993-ban újraindult iskola története román nyelven is olvasható.

Az értesítő anyagát nyolc fejezetbe csoportosítottuk.

Az első fejezet az előszót tartalmazza két nyelven. A második fejezet az iskola alapításának 450 éves évfordulójához kapcsolódó anyagot öleli fel. A harmadik a *Történelmi visszapillantás* címet kapta. Ezután az iskola elmúlt tanévi tevékenységét bemutató fejezetek következnek:

1) igazgatói, osztálynevelői, tanítói beszámolók; felvételi, érettségi tájékoztató; a Kollégiumi napok programja; a kollégium tanárainak írásai;

2) ballagási beszédek;

3) a Tudományos Diákkörök Erdélyi Konferenciájához kötődő írások;

4) válogatás a diákok írásaiból, valamint az iskolánkkal kapcsolatos újságírói értékelésekből.

E rövid áttekintés után részletesebben is megvizsgálom az egyes fejezeteket.

Popa Márta igazgatónő előszava után *A kolozsvári Unitárius Kollégium alapításának 450 éves évfordulója* című fejezet követ-

folytatás a 6. oldalon

Máthé Ildikó

Jubileumi évkönyv

folytatás az 5. oldalról

kezik. Itt olvasható többek között az évforduló programja, Popa Márta igazgatónő köszöntője és Ft. dr. Szabó Árpád püspök ünnepi szószéki beszéde, dr. Máthé Dénes főgondnok köszöntő beszéde. Dr. Gaal György *Négyszázötven év* című írásában a protestáns iskolaalapítás kérdéseit vizsgálja, majd Máthé Ildikó magyartanár bemutatja az erdélyi unitárius iskolahálózat történetét, kitérve egyenként az egykori kolozsvári, tordai és székelykeresztúri unitárius gimnáziumok alapításának indítékaira, működésükre. Ehhez a részletes áttekintéshez kapcsolódik Popa Márta igazgatónő írása, amely az 1993-ban újraindított kolozsvári kollégiumról szól. Felvázolja az iskola vezetőségének célkitűzéseit, és mindazokra az eseményekre, tevékenységekre kitér, amelyek újraindított iskolánk egyes tanéveit jellemezték 1993-tól a 2006/2007-es tanévig.

A következő írásban Szakács Éva kézműiparos az *iskolazászló* történetét ismerteti, majd a zászló restaurálásának nehézségét, nagy kihívást jelentő, de felemelő pillanataira emlékszik vissza.

Az évfordulóra nemcsak a zászlót, hanem az egykori fizika és biológia szertárak anyagát is sikeresen rendszereztek néhány szaktanár, laboráns és diák segítségével. Erről a nehéz munkáról számol be a *Múzeumavatás az iskola 450 éves évfordulóján* című írás.

A fejezetet Krajnik-Nagy Károly szerkesztő, magyartanár *Hosszú úton Sánta Ferenc*hez című írása zárja. Ez az írás azért került ebbe a fejezetbe, mert ebben a tanévben kollégiumunk egykori diákjáról, a Kossuth-díjas, József Attila-díjas íróról, a napokban elhunyt Sánta Ferencről is megemlékeztünk, és természetesen nevezünk el róla. A cikk íróját, Krajnik-Nagy Károlyt, az *Isten a székéren* kötet szerkesztőjét idézem: „egykori iskolája, az

Unitárius Kollégium, mögötte az író választott egyházával és a szülőváros, Brassó anyagi támogatásával is, közelgő nyolcvanadik születésnapját az *Isten a székéren* novelláskötet megjelenésével szeretné köszönteni. Szándékunk annyira megörvendeztet, hogy élete legnagyobb megtiszteltetésének mondja.”

A *Beszámoló*k című fejezetben elsőként a 2006/2007-es tanévről készített igazgatói ismertetést olvashatjuk, amely felidéri a tanév minden fontosabb eseményét, eredményét. Ez átfogó írás után az osztálynevelői, tanítói, tanári beszámolókat következnek. Ezek főbb összetevői a beiskolázási adatok, a tanulmányi helyzet, az osztályok életével kapcsolatos események, a tantárgyversenyek díjazottjai, az I., V., IX., osztályba bejutott tanulók névjegyzéke, az érettségi vizsga eredményei, beszámoló a Balázs Ferenc Oktatási Tanácsadó Központ munkájáról, a III. Unitárius Vallásolimpiáról, a biciklitúráról, az ECDL vizsgáról és a felvétellel kapcsolatos tudnivalókról.

A következő fejezet a 2007-es ballagáson elhangzott beszédeket tartalmazza, majd a TUDEK-kel (Tudományos Diákkörök Erdélyi Konferenciája) kapcsolatos írások következnek, amelyet ebben a tanévben a mi iskolánk rendezett meg.

Az értesítő külön fejezetet szentel diákjaink már megjelent írásainak az újraközlésére. Az írások többsége iskolánk diáklapjában, a *Cipóban* jelent meg. Hírt adnak arról, hogy tanulóink mivel töltik szabadidejüket, az ő szemszögükből szerezhetünk tudomást a kollégium rendezvényeiről, versenyekről, kirándulásokról.

Az értesítő utolsó fejezete *Iskolánk a sajtóban* címet viseli. Az itt közölt cikkek azért kerültek a zárófejezetbe, hogy az olvasó megismerhesse, hogyan látják iskolánkat azok, akik kívülről szemlélik az itt folyó tevékenységet.

Befejezőként megemlítem, hogy a jubileumi értesítőt gazdag, színes képanyag díszíti.

Az Ő neve Csodálatos

Május 4-én és 6-án a címbeli mottóval jelzett kórushangversenyekre került sor a marosvásárhelyi Vártemplomban és Kultúrpalotában a marosszentgyörgyi Soli Deo Gloria („Egyedül Istené a dicsőség”), a marosvásárhelyi Laudate Dominum („Dicsérjétek az Urat”) és a wierdeni (Hollandia) Hoop op Zegen („Reménység az áldásban”) vegyeskarok közreműködésével. A hangversenyek előkészítése, népszerűsítése és sikeressége jelentős marosszentgyörgyi unitárius kórustagsági munka gyümölcse volt.

Május 3-a és 8-a között az említett kórusok magyar, román, angol, holland, spanyol és latin nyelvű egyházi kórusmuzsikát, madrigálokat, spirituálékat és népdalfeldolgozásokat szólaltattak meg. Igyekeztek a fenséges munka hevében az együvé-tartozás megszentelő érzését erősíteni, a zenei anyanyelvet ápolni, sugározni az európai keresztény szellemiséget, a hitfelfogásbeli, anyanyelvi különbségek világában kölcsönös vallási-nemzeti közeledésre, embertársi tiszteltettségre buzdítani. E sokrétű, nemes törekvés kiinduló-

pontja ez alkalommal Marosszentgyörgy település volt, itt a gimnáziumban már érkezésük első estéjén közös énekpróbát tartottunk hollandiai testvérkórusunk tagjaival.

Vasárnap a vásárhelyi Vártemplomban anyáknapra istentisztelet keretében szolgáltunk holland-magyar éneklő közösségünkkel. Énekünket a brassói Johannes Prause által 1789-ben épített orgonán az a Molnár Tünde is kísérte, aki a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius templomban néhány éve még énekvezéreként működött.

A 13. századi építészeti örökséget is magában foglaló Vártemplomban kiváltásos alkalom volt unitárius kórustagjainknak feleleveníteni, hogy e templomfalak 1571. január 6-án „látták” János Zsigmond fejedelmünket azon az országgyűlésen, amely az 1568-as tordai országgyűlés lelkismereti és vallásszabadságot törvénybe foglaló határozatát megerősítette. Felemelő érzés volt „az erdélyi vallási türelem kinyilatkoztatása” asztalánál énekpróbálni, megsimogattatni más fele-

kezetűekkel is a bútorzatba faragott unitárius címerünket.

5-én az „evangéliumi só” képe üzenetével is feltarisznyálva a parajdi sótelepre, Európa egyik legnagyobb sótartálékához utaztunk a holland kórustagokkal, akik igazi újdonságként élték meg e „sóvilágban” való létezést és „sóízű” karéneklés nélkül nem is távoztak volna abból a bányából, amelynek tartaléka 400 évig elég volna a Földön élőknek.

Útközben az unitárius vallásról igen keveset tudó németalföldi protestánsok nem mulasztották el (bár csak kívülről) megnézni az erdőszentgyörgyi, csokfalvai és szováta egyistenhívők templomait.

6-án az iskolalátogatások során önkéntes egyházi kalauzként a nagyernyei, iklandi, székelykáli, iszlói és nyárádszentmártoni unitárius templomokra hívtam fel az énekes csoport figyelmét; iklandi templomunkban a rögtönzött kiselőadást a vallásórás gyermekek zárták a Pálffy Anna-Máriától tanult, *Hogyha csak egy mustármagnyi hitetek is volna* kezdetű dallal.

Délután a három kórus tagjai már javában „melegítettek” a Kultúrpalotában, hisz 18 órától kezdődött *Az Ő neve Csodálatos* című kórushangverseny. Aki hajnali

öt órától már talpon volt és délelőtt-délután angol, német vagy holland nyelven még tolmácsolással is foglalkozott, annak bizony nem volt gyermekjáték a több mint egy órás színpadi éneklés, de hála Istennek bírtuk szusszal, talán mert előző nap a parajdi sóbányában teleszívhattuk magunkat a jó, gyógyhatású levegővel. A Maros Megyei Tanács részéről Lokodi Edit Emőke elnök gyönyörű ajándékkal, *A Maros Megyei Múzeum Bernády-gyűjteménye* című képeskönyvvel lepte meg az éneklőket. E fellépés során is Molnár Tünde művésznő kísért orgonán.

7-én Segesváron, a világörökség részét képező, 14–15. századi várban barangolva, később az UNESCO kultúrerökség-listájára is felkerült Berethalomban, az erdélyi szász-evangélikus püspökség egykori székhelyén, a gótikus erődtornyalomban, majd Medgyesen csodáltuk újra az erdélyi szászok kultúrkincsének megmaradt töredékeit. A marosszentgyörgyi közös búcsúvacsora során értesültem arról, hogy többek között marosszentgyörgyi, nagygyrnei, iklandi, svékelykálai, csikfalvi, erdőszentgyörgyi unitárius óvodás-iskolás gyermekek, idős, orvosi kezelésre szoruló személyek is részesülnek – változó mértékben, közvetlenül vagy közvetve – a hollandiai Hoop op Zegen kórus kurtatóriuma által megítélt segélyekben. E segítség a következőket jelenti: karácsonyi csomagozási program, óvodai-isko-

lai épületek karbantartása (vízellátás és a villanyhálózat korszerűsítése), alkalmas bútorzattal való felszerelése, orvosi rendelők felújítási munkálatai, magányosan élő idősekre, özvegyekre és a nagycsaládosokra való jóakarató odafigyelés.

8-án a hollandusok Kolozsvárról repültek haza szülőföldjükre.

Akik ilyen önzetlen segítőkészséggel élnek, akik messze földről is a segítséget szenvedők javára gyűjtenek, azok énekében tisztán, hitelesen szól az Isten magasztaló ének: Az Ő neve Csodálatos.

Óvjon meg Isten attól, hogy munkába ájult napjainkban annyira fáradtak legyünk, hogy ne jusson időnk az Ő szent nevét magasztaló éneklésre!

„Nem sokat ér, ha magunknak dalolunk, szebb, ha ketten összedalolnak, aztán mind többen, százan, ezren, míg megszólal a nagy harmónia, amiben mind egyek lehetünk. Akkor mondjuk majd csak igazán: *örvendjen az egész világ!*” (Kodály Zoltán)

Pálffy Tamás Szabolcs

olvasztató

Rezi Elek: Hisszük és valljuk!

Örömmel tájékoztatjuk kedves Olvasóinkat, hogy az elmúlt hetekben dr. Rezi Elek teológiai tanárnak egy újabb könyve jelent meg, amelynek címe: *Hisszük és valljuk!* A könyv alapjában véve a napjainkban is használatban levő Ferencz József-féle Unitárius Káté magyarázata. A káté tulajdonképpen magyarázata előtti hittantörténeti tájékoztatás azt a célt szolgálja, hogy keretbe ágyazza a később következő magyarázatot, és segítséget nyújtson az alaposabb tanulmányozáshoz.

A káté feleleteinek magyarázata a fejezetekhez kötődő gondolategységek alapján történik. A magyarázat elsősorban a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet elsőéves unitárius teológiai hallgatóinak a didaktikai szükségleteit veszi figyelembe, akik „hitvallásismeret” néven tanulmányozzák a Ferencz József-féle kátét, s ezzel bevezetést nyernek a rendszeres teológia „magvasabb” tárgyai – vallásfilozófia,

hittan, erkölcsstan – világába. A magyarázat egy másik fő törekvése, hogy segítséget, útmutatást nyújtson a konfirmáló ifjak felkészítésében a lelkészek, vallásnádok, énekezők és teológiai hallgatók számára. A szerző harmadik törekvése abban nyilvánul meg, hogy a káté magyarázatán keresztül bemutassa az érdeklődőknek az unitárius vallás és teológia lelkiségét, életszemléletét, hitfelfogását.

A szerző figyelembe veszi a további elmélyülés lehetőségeit, ezért minden gondolategységhez olyan ajánlott forrásirodalmat közöl, amely könnyen elérhető.

A függelékben a káté első kiadásának és a 2000. évi kiadásnak a teljes szövegét közli azzal a szándékkal, hogy az összehasonlítás alapján felmutassa az unitárius hitelvek alakulását.

A függelék értékes része a káté legújabb angol és román fordítása, valamint a szerző által összeállított vallási alapelv-

lista (magyarul és angolul). Ezt a szerző azzal indokolja, hogy „igen nagy a tájékozatlanság, néha tudatlanság az unitárius vallásról és teológiáról, vagy éppen szertartásaink hittani-gyakorlati vetületeiről”.

A szerző gondolatával ajánljuk minden érdeklődőnek a könyvet: „A Ferencz József-féle káté az erdélyi unitárius teológia sajátos önkifejezési formája, amely közel 150 éven keresztül befolyásolta az unitárius hit- és életfelfogást. Nemzedékek szellemisége pallérozódott, lelkivilága gazdagodott, akarata edződött, hite mélyült a káté vallásos üzenetével. A káté tartalmának elsajátítása után nemzedékek ejtették ki a konfirmáció alatt szívre tett kézzel, a fogadalomtétel fennkölt mozzanata során: *Hisszük és valljuk!*”

A könyv (360 oldal) a Protestáns Teológiai Intézet kiadásában, a Magyarországi Unitárius Egyház támogatásával jelent meg.

A kötet megvásárolható az Egyház iratterjesztő irodájában: 400750 Kolozsvár/Cluj, CP 24, vagy a Protestáns Teológiai Intézet titkárságán 400124 Kolozsvár/Cluj, P-ța Avram Iancu nr. 13, vagy a 0264/591368-as telefonszámon. (UK)

Aki szeretteiért munkálkodott

Néhai Tóth Kis Ernő
marosszentgyörgyi
keblitanácsos emlékére

Az örökkévaló Istenben bízó, ön maga mulandóságát felismerő ember születés és halál közé ékelt földi ittlétében arra törekszik, hogy maradandóan munkálkodjék. A zsoldtárróval tud így imádkozni: „kezeink munkáját tedd maradandóvá!” (Zsolt 90,17b)

A vadadi születésű néhai Tóth Kis Ernő testvérünk 46 évre terjedő életében szorgalmas emberként, a szolgálat alázatával munkálkodott családjá és egyháza javára.

2003 januárjától 2008. június 24-én bekövetkezett haláláig a Marosszentgyörgyi Unitárius Egyházközség keblitanácsosaként igyekezett építően tevékenykedni. Keblitanácsosként élte meg a családjában lezajlott keresztelési, konfirmációi és házasságkötési örömszertartásokat. A hitvestársi, édesapai, nagypapai szeretet jegyében élt boldog családi életet. 24-én reggel tragikus hirtelenséggel tört derékba élete. 26-án került sor a temetési gyászszertartásra. Nyugodjék békében! Emlékét szeretettel megőrizzük. (P. T. Sz.)

Kórházlelkészi szolgálat

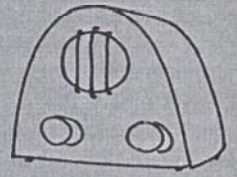
Hogy beteg hozzátartozóját idejében elérjük, kérjük tartózkodási helyét (nevét, a kórházat és a kórterem számát) a következő telefonszámokon bejelenteni:

Orbán Erika,
Sepsiszentgyörgy,
0740-502563;

Katona Dénes,
Székelyudvarhely,
0266-213100;

Ferenczi Enikő,
Kolozsvár,
0740-063767;

Pavelka Attila,
Marosvásárhely,
0746-234917.

Unitárius rádióműsorok

Meditáció – az elmélkedés műsora
Kolozsvári Rádió, 909 m és 1593 m középhullámon, valamint a 95,6 MHz-es ultrarövid-hullámon, szerdai napokon, 9.30-kor.
augusztus 6., 27.

Rádió-istentisztelet
Kolozsvári Rádió, alkalomszerűen, vasárnapokon, 17.30-kor.
július 20.

Tavaszi virágcsokor
unitárius gyermekműsor havonta kétszer.
Kolozsvári Rádió,
szombaton reggel 9.15–9.30 között
július 16., 23., 30., augusztus 2.

Unitárius félóra
a székelyudvarhelyi Prima Rádióban, a 87,9 MHz-en, illetve interneten a www.prima-radio.ro címen.
minden vasárnap reggel 8.30-kor.

A Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karán június 29-én tartották az évzáró ünnepélyt. A kolozsvári belvárosi unitárius templomban tartott istentiszteleten dr. Szabó Árpád püspök végezte a szószéki szolgálatot. Az évzáró keretében történt a négy végzős hallgató átadása és egyházi szolgálatra való átvétele is. Andorkó Attila, Lőrinczi Botond, Mikó Ferenc és Tóth Zsuzsanna gyakorló segédlelkészi kinevezését a Püspöki Hivatal szeptember 1-jétől állítja ki.

A Jobbágyfalvi Egyházközség július 6-án ünnepelte a templom építésének 70. évfordulóját. A szószéki szolgálatot dr. Szabó Árpád püspök végezte.

A Szentábrahámi Egyházközség július 13-án tartotta idén meghívott lelkésze, Berei István beiktatóját. Az istentiszteleten a beiktatási beszédet dr. Szabó Árpád püspök mondta, a beiktatást id. Szombatfalvi József esperes végezte el.

Egyházunk legfőbb végrehajtó testülete, az Egyházi Képviselő Tanács július 18-án tartotta II. évnegyedi rendes ülését

Kolozsváron. Napirenden szerepelt többek közt a júniusban és júliusban lezajlott egyházköri közgyűlések és választások eredménye, a közvetlen befejezés előtt álló kolozsvári diakétkezde működtetésének kérdése, valamint a SORA épület berendezésének újabb fejleményei.

Bíró Barna városfalvi lelkész életének 65. évében rövid szenvedés után június 23-án elhunyt.

1944-ben született Kidében, a Protestáns Teológiai Intézetben 1964-1968 között szerzett unitárius lelkészi oklevelet. Lelkészi szolgálatát 1968-1972 között Aranyosrákoson, 1972-1985 között Homoródszentpéteren, 1985-től pedig Városfalván végezte. Temetése június 25-én volt a városfalvi templomból, majd a helyi temetőben helyezték nyugalomra. A gyászbeszédet Simó Sándor homoródszentpéteren, az Egyetemes Egyház részéről dr. Szabó Árpád püspök, volt egyházközsége, a homoródszentpéteren részéről Székely Kinga Réka lelkész, az ULOSZ részéről Csete Árpád titkár mondott búcsúbeszédet. Emelke legyen áldott.

Emléke velünk marad

Június 5-én a kolozsvári nőszövetség népes csoportja kísérte utolsó útjára a Házsongárdi temetőbe egykori elnökét, Csomós Béláné Banga Gizellát, akit június 2-án 82. életévében a lókodi Kiss Rozália Ökumenikus Öregotthonban ért a halál.

Kolozsváron született 1926-ban, itt élte le életét, csupán az utolsó három évet töltötte Lókodon. Szülei virágkertészettel foglalkoztak. Talán innen eredt színek iránti érzéke. Mindig csodáltuk ízléssel és szépérzéssel megválasztott öltözetét.

Középiskolás éveit a katolikus leánynevelő Marianumban töltötte, amiről maga is szívesen beszélt. Mikor közösen mentünk kiszállásra, kirándulásra, biztositott minket, hogy jó idő lesz, mert „kiimádkozta szent Terézkenél”. Hogy, hogy nem, de sokszor bevált.

Férjével harmonikus házasságban élt, de gyermekük nem született. A hiányt azzal pótolták, hogy a Gizi nővérének a fiát, Pétert szerették, gondozták, nevelték. Majd később, mikor Gizi megözvegyült, a saját unokákat a Péter gyermekei: Ágota és Nándi helyettesítették számára.

Mikor 1990-ben újjraalakult a kolozsvári nőszövetség, Gizi kezdettől fogva

aktívan részt vett a munkában. Mindvégig ő foglalkozott a segélyező csoporttal. Külföldi kapcsolata révén folyamatosan küldték Belgiumból a ruhacsomagokat. Amikor 1992-ben megalakult az országos nőszövetség és az addigi elnök, Zsakó Erzsébet átvette az UNOSZ vezetését, Csomós Gizellát választották kolozsvári elnökké. A tisztséget mindaddig betöltötte, ameddig egészségi állapota megengedte. Jó szervező volt, mindenkiel közvetlen. Rendszeresen szervezte a havi összejöveteleket, a karácsonyi csomagok összeállítását, a lókodi öregotthoni látogatásokat, a női világ-imanapokat, közös bazárokat más felekezetűekkel. A nőszövetség lett a családjá, a munkahelye. 2004-ig tagja volt az UNOSZ választmányának. Gondosan vezette a jegyzőkönyveket is.

Jegyzőként aktívan részt vett a kolozsvári 3. számú (monostori) egyházközség életében. A lelkeszt elkísérte a családlátogatásokra, mindenkiel megtalálta a hangot. Látogatta a betegeket, szeretetvendégségeket szervezett, a szeretetcsoomagok kihordását szervezte, szponzorokat keresett.

Miután a testvére családja Magyarországra költözött, lelkészénél, Rüszt Tibor-

nál találta meg a befogadó családot. Nagy szeretettel volt a gyermekek, Tamás és Matyi iránt. A családdal töltötte az ünnepeket. Mikor egészségi állapota romlott, a memóriája meggyengült, a lelkész vette gondjába. Előbb néhány hónapot töltött egy kolozsvári református öregotthonban, majd 2005 júliusától a lókodi öregotthon állandó lakója lett.

A búcsúbeszédet mondó lelkész hangjából megérezte, hogy nem csak egykori hívőtől, hanem a család Gizike nénijétől is búcsúzik. Mi pedig – kolozsvári nőszövetségi tagok – úgy éreztük, ismét fogyatkoztunk egy olyan taggal, akivel szívvel-lelékkel együtt indultunk az újrakezdekör.

Kedves Gizi, nyugodj békében! Megőrizzük a közös emlékeket és szerény mosolyodat.

Asztalos Klára

Unitárius nők összefogása Székelykeresztúron

A székelykeresztúri egyházköriben július 4-én – az előző évekhez hasonlóan – az egyházköri közgyűléssel párhuzamosan tartottuk évi nőszövetségi körü közgyűlésünket.

A reggeli napfényben örültünk a találkozásnak, és annak is, hogy az országos nőszövetség elnökei is velünk voltak: Szabó Magdolna és Asztalos Klára elnök asszonyok. A székelykeresztúriak vendégszeretetét élvezhettük, mindannyiunkat frissen sült kaláccsal, teával, szendviccsel és kávéval vártak, s mindez jó szóval és a szavakból kiérezhető szeretettel tette szebbé a reggelt. A testi táplálék után a léleknek is éltünk, a körü közgyűlés tagjaival részt vettünk a reggeli áhitaton, Isten segítségét kérve munkánkra, közös együttléteinkre. Tevékenységünket a Berde Mózes Unitárius Gimnázium dísztermében folytattuk. Szombatfalvi Anna körü nőszövetségi elnök köszöntő szavai után a székelykeresztúri unitárius egyházközség életébe nyertünk betekintést Nagy Emese tanárnő irányításával. Az elnök tárt képanyag, amelyet számítógépes feldolgozásban tárt elénk, rálátást adott az asszonyok önfeláldozó munkájára, szívvel-lelékkel végzett tevékenységére. Jelenlétük, működésük tiszteletet és megbecsülést érdemel.

Ezt követően nagy figyelemmel hallgattuk a nőszövetségek képviselői által elénk tárt beszámolókat, amelyek a körben működő nőszövetségek évi tevékenységeiről szóltak. Fontos momentumuma volt ez a találkozásnak, hiszen a tapasztalatcsere során tanultunk egymás sikereiből.

Javaslatok hangzottak el az események kronológiai sorrendben történő vezetéséről, valamint több élménybeszámoló megjelentetéséről a *Nők Világában* és az *Unitárius Közönyben*.

Ez a találkozás ráébresztett arra, hogy az együttműködés rajtunk áll, az összefogás minden alkalommal eredménnyel jár, és legfontosabb az, ha együtt lehetünk. Ez érvényes minden nőszövetségre, mert ha valamely egyházközségben sikeres nőszövetségi tevékenység folyik, annak alapja a szeretet és összetartozás, amelyből az egymásra figyelés áldásos értéke fakad.

Nem maradt el a szórakozás és az önépítés sem: Bak Erzsébet énekvezér vezetésével éneket tanultunk. A délután folyamán az egyházköri közgyűlés tagjaival közösen istentiszteleten vettünk részt, majd az ünnepi ebéd következett.

Szívet-lelket melengető nap volt, s hogy kiben mit hagyott, ezt mindenki maga tudja, de hisszük és reméljük, hogy céljaink vannak mindannyiunknak, s talán ez a nap megerősített abban, hogy a sok cél találkozik, és közös megvalósításuk által a világ egy lépést előre mozdul, és mi is benne egyenként és közösségként.

Berei Enikő

Nyári programjaink Székelyudvarhelyen

A 2008-as esztendő fontos események megszervezésének jegyében zajlik egyházunk életében, ugyanis ebben az évben ünnepeljük a templomépítés 100. évfordulóját és a szejkézfürdői találkozó 10. jubileumát. Ezek megfelelő előkészítésében és megszervezésében nőszövetségünk is kiveszi részét. Ezek mellett a nyári programjaink sorában különféle szórakozási és kiránduló terveink is szerepelnek: gyalogtúra a mezőre gyógynövénygyűjtés céljából, nyári séta és fagyizás. Kirándulásainkra június és július hónapban került sor, amikor meglátogattuk az egykori híres Nagybányai Művésztelep festőinek Csíkszeredában rendezett gyönyörű kiállítását, és ellátogattunk Marosvásárhelyre is. A sok szép látnivaló felejthetetlen élményt nyújtott mindannyiunk számára.

Terveink között szerepel továbbá közös programok szervezése a vakációzó unokák és nagymamák részvételével, amikor népi játékokat idézünk föl és tanulunk közösen, valamint gyakoroljuk a gyöngyfüzést. A nyári programjaink klubszerűen működnek, tehát bárki bekapcsolódhat és csatlakozhat hozzánk. Az anyagi fedezet biztosítása érdekében pályáztunk, és más felekezeti idős személyeket is bevontunk – pl. a vásárhelyi kirándulásba. Nyári programjaink lelkes szervezői Csáki Júlia és Balázs Mária. Köszönjük önzetlen és lelkes munkájukat.

A marosvásárhelyi kiránduláson negyven személy vett részt június 28-án. Meglátogattuk a vásárhelyi unitárius kö-

zösséget, szép templomukat. Megismerkedtünk egyházi életük fontosabb eseményeivel és közösségi tevékenységükkel.

Megtekintettük a harangjait, amelyek egyedülállóak az erdélyi egyházak között. Ellátogattunk abba a vártemplomba is, ahol egykor a vallásszabadság törvényét erősítették meg. A Teleki-téka megtekintése igazi „csemegének” számított. Megtekintettük a Vizsolyi Bibliát, a pergamenre írott régi könyveket és a két Bolyai eredeti

szakkönyveit. Kis pihenőkkel a városnézés után a segesvári várba igyekeztünk. Igazi középkori hangulat fogadott, vásári kikiáltó köszöntött, és ismertette a fontosabb látnivalókat. Itt megtekintettük a vártemplomot és toronyban berendezett múzeumot. A panoráma csodálatos volt a toronyból. Utunk további célja a kőrispataki szalmakalap-múzeum volt. Az utazás

hosszúnak és fáradságosnak tűnt a Gagy pataka mentén, de a bőséges látnivaló és egyedi ritkaságok feledtették a hosszú út fáradalmait. A résztvevők hálásak voltak a szép élményekért. Programunk megvalósítását támogatta a Hargita megyei Tanács Szociális Osztálya. Köszönet érte!

Látogatás a Csíki Székely Múzeumban

A Kolozsvári Unitárius Nőszövetség elnöknője, Péterffy Enikő kirándulást szervezett július 3-ra Csíkszeredába a Nagybányai Művésztelep kiállításának megtekintésére.

Előző hét csütörtökére a rendes havi összejövetelünkre elnöknőnk meghívta Felházi Ágnes képzőművészt, a János Zsigmond Unitárius Kollégium rajztanárát, aki a látogatás előkészítőjeként vetített képes előadást tartott a Nagybányai Művésztelep megalakításáról és annak működéséről. Sok szép festményt mutatott be a kivetítőn a három fő korszak festőművészeinek alkotásaiból. Több képre felhívta a figyelmet, hogy azokat láthatjuk Csíkszeredában is a kiállításon. Hogy minél többen kedvet kapjunk a csíkszeredai útra, megtekintettük a Nagybánya naptárt, amely ugyancsak sok szép festmény reprodukcióját tartalmazza, valamint a Nagybányai Művésztelep című csodálatos albumot a festőművészekről és alkotásaikról. Összejövetelünk végén tea és sütemény fogyasztása közben elkezdődtek a feliratkozások a sokat ígérő kirándulásra. Egymást

bíztattuk, hogy egy ilyen lehetőséget nem szabad elszalasztani: eredetiben láthatjuk a világhírű festőtelep művészeinek alkotásait! Izgalommal és érdeklődéssel vártuk július 3-át, az indulás napját.

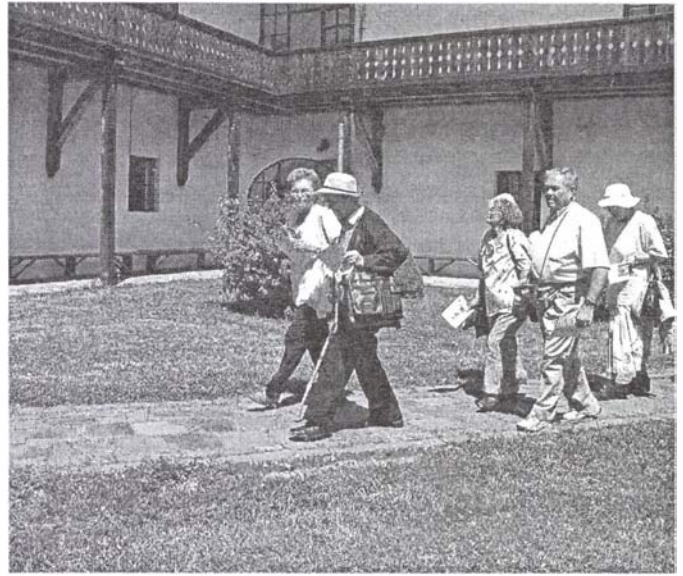
Kora reggelre beszéltük meg a gyülekezőt. Nem késett senki, így kis csapatunk 7 órakor elindult: autóbuszba szállt. Reggel egy kicsit hűvös volt, de szép idő ígérkezett, és valóban: a ragyogó napsütés egész nap kitartott. Útközben megálltunk reggelizni, majd Homoródfürdőn a Lobogó Panzió teraszán megébredtünk.

Két órára érkezünk Csíkszeredába, a Csíki Székely Múzeumba, ahol 5 teremben 20 neves festőtől 55 munkát állítottak ki kronologikus sorrendben az alapító nemzedéktől a harmincas évek művészetéig. 50 darab festmény a Magyar Nemzeti Galériából, 2 festmény a Székely Nemzeti Múzeumból, 2 festmény Csíki Székely Múzeumból, 1 pedig a Maros Megyei Múzeumból való.

A Magyar Nemzeti Galériából kölcsönzött műtárgyak nagy része már megjárta Szentpétervár, Bécs, Krakkó, Firenze, Párizs legfontosabb kiállítótermeit. Hatalmas ajándék tehát számunkra ez a csíkszeredai kiállítás, amely a hazánkban induló és működő művésztelep munkáit, alkotásait népszerűsíti.

Nagy áhítattal és megilletődéssel léptünk a kiállító termekbe, figyeltük a fiatal tárlatvezető nagyon hozzáértő és érdekfeszítő magyarázatait. Csodáltuk az eredeti műalkotások varázslatos hatását, a színek tökéletességét. Örömmel állapítottuk meg, hogy a mi művészeink alkotásai európai mércével mérhetőek. Legyünk büszkéek rá, hogy a Nagybányai Művésztelep ilyen sok híres festőt nevelt, gazdagítva nemzeti kulturális értékeinket, erősítve identitásstudatunkat, európaiságunkat.

Nagy meglepedéssel hagytuk el a Csíki Székely Múzeumot, telve volt a szívünk, lelkünk jó érzésekkel és maradandó emlékekkel.

Ráadásnak még megnézhattük Csíkszeredában a Makovecz Imre által tervezett római katolikus templomot és Csíksomlyón a Kegyetemplomot. Mindkettő lenyűgöző építészeti remekmű, két különböző stílus, két különböző korból.

Ezután elindultunk hazafelé, sok szép élménnyel gazdagodva. Korondon rövid időre még megálltunk. Megnéztük a sok szép népművészeti tárgyat. Közülünk egyesek szükséges használati tárgyakat vásároltak, mások ajándékot az unokáknak.

Este érkezünk meg Kolozsvárra. Jól sikerült a kirándulásunk, köszönjük nőszövetségünk elnökének, aki megszervezte, és hálát adunk Istennek, hogy végig velünk volt, minden bajtól megőrzött bennünket.

Gyulainé Jakab Anna

Világimanapi műhelymunka

Jó munkához idő kell. E régi bölcsesség alapján a Női Világimanap Németországi Bizottsága június és július hónapokban műhelymunkával készíti fel tagjait a 2009. március 6-i világi-manap megtartására. Jövő év márciusának első péntekén Pá-

pua Új-Guinea (a „meglepetések országa”) óceániai államban élő nőként fogunk imádkozni és adakozni. A „Krisztusban egy testnek sok tagjai vagyunk” (1Kor 12,12 kk) újszövetségi üzenet a lényege a következő világi-manapnak. A német nők minél több személyt akarnak bevonni az előkészületi munkába. Tervszerűen munkálkodnak, hogy minél élvezetesebbé, vonzóbbá tegyék a világi-manapi istentiszteleti rendtartást.

Egy ilyen műhelymunkai alkalmon 45 „világi-manapos” nő vett részt június 25-e és 28-a között Németországban, a Nürnberg közeli Stein település evangélikus-lutheránus egyházi tulajdonú vendégházában. Németországból 38, Szlovákiából 2, Csehországból 1, Magyarországról 1, Romániából 1, Azerbajdzsánból 1, Pápua Új-Guineából 1 képviselő. Pápua Új-Guinea sokrétű képanyagos bemutatása után a német nők áhítatokat, bibliamagyarázatokat tartottak. Munkaterveket és perselyes adakozásokból megvalósult eredményeket mutattak fel. Kiscsoportos megbeszélésekre, énektanulásra hívták a „külföldieket”. Áldásos együttlétünk hasznos ismeretszerzéssel társult.

Romániában élő unitárius vallású nőként szeretnénk mi is időben felkészülni a 2009. március 6-i világi-manap megtartására, együttműködve más felekezeti, nemzetiségű nőtestvéreinkkel. A bibliai üzenet szellemében igyekszünk cselekedni: „hogy ne legyen meghasonlás a testben, hanem kölcsönösen gondoskodjanak egymásról a tagok.” (1Kor 12,25)

Pálffy Anna-Mária

Utazás és nevelés testvérek között is

Az Erdélyi Unitárius Egyház 1993-ban újraindított két közeépiskolája az elődökhöz méltóan próbálja egyházunk nevelésügységét a lehetőségek szerint úgy intézni, hogy az évek során kinevelt generációk egészséges lelkiállattal, nyitott világnézettel, mély vallási és nemzeti önazonosság-tudattal lépjenek az érett felnöttek sorába, hogy neveltjeink egy egészséges társadalomban alappillérei lehessenek az értékközpontú közösségeknek.

Manapság, amikor sokszor vitatott az egyházi oktatási intézmények létjogosultsága, iskoláink nevelői közössége fokozott figyelmet szán arra, hogy az osztályterekben történő mindennapi oktatáson túl olyan programokat szervezzen, amelyek több vonatkozásban is arra terelik a fiatalok figyelmét, hogy az élet a tankönyvből megszerzett értelmi tudáson túl barátság, nyitottság, keresés, tapasztalat, felismerés, kibontakozás, történelem, hit, tanulság és tanúbizonyosság. Az egyházi oktatásnak a mindenkor színvonalas közismereti oktatás mellett az egyénközpontú nevelés volt az erőssége.

Gyakran élünk azzal a közhellyel, hogy a világon mindössze két unitárius gimnázium, illetve kollégium van: az egyik Székelykeresztúron – május óta immár Berde Mózes nevével fémjelvezve –, a másik, az öregebbik és idén szintén ünnepezt kollégium Kolozsváron, János Zsigmond nevével a zászlaján. Ez a két iskola egymásnak testvére, kiegészítője, segítője kell hogy legyen. És hogy a fentiek ne csak elméletben, gyűléstermekben, hivatalos egyházi megnyilatkozásokban vagy jegyzőkönyvekben legyenek így, évekkkel ezelőtt létrejött az a hagyomány, amely szerint a mindenkor tizedik osztályok az iskolai év folyamán legalább egyszer egymás iskoláját, életterét, bentlakását egy hétvége erejéig meglátogatják.

Létszámaiban növekedő intézményeink e hagyomány megalapozásakor talán nem is álmodták, hogy 2008 májusában eljön az idő, amikor a keresztúriak kolozsvári látogatásakor csak a sportterem lesz elég nagy ahhoz, hogy a közel 120 személyes ismerkedési játéksort le lehessen bonyolítani. A tanárok és osztálynevelők félve a nagy létszám csapdájától, mégis bátran vállalták mindkét részről a mozgalmas kiszállásos hétfőgét, hogy a keresztúri látogatás búcsú pillanataiban újra megfogalmazódjék: ennél többre is van igény, hiszen a diákok összebarátkoztak, és ragaszkodnak a testvérkapcsolat folytatásához.

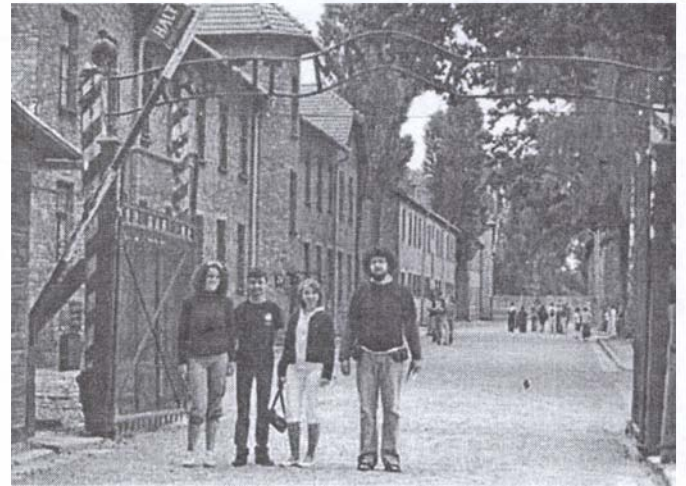
A nagy gondolat az idősebbik testvértől jött: a keresztúriak csatlakozzanak a kolozsvári kollégisták június 13–15. közötti napokra tervezett kiránduló csapatához, amelynek célja több helyszín meglátogatása. Nyolc „berdés” diák és jómagam csatlakoztunk a 40 személyes kolozsvári csapathoz, hogy nekivágjunk a nagy útnak. Célunk volt a 900 éves és 300 kilométer hosszú wieliczka (Lengyelország) sóbányát meglátogatni, az Árpád-házi Kinga gyűrüje legendájának nyomába eredni, Krakkó szépségeit megtekinteni, felidézni a legendás herceg által legyőzött sárkány mesebeli alakját, elzarándokolni Báthori István magyar és lengyel király nyughelyéhez, tiszteletünket tenni Kassán II. Rákóczi Ferenc örök nyughelyénél és persze meglátogatni az auschwitzi haláltábor múzeumát.

Hosszas, de kellemes utazás után érkezünk meg a wieliczka bányához. Két kerek órát keringtünk a jól öltözött és igen

jól tájékozott idegenvezetőkkel Európa legnagyobb sóbányájában, hogy tájékozódjunk a legrégebbi bányászati technikákról, és az évszázadokra visszanyúló bányászati hagyományokról tanuljunk. Büszkén hallgattunk az Árpád-házi Kinga és gyűrüje romantikus történetét, miközben ámulattal csodáltuk azokat az amatőr bányászkezek által készített művészeti alkotásokat, amelyek az elhangzottakat szemléltették. Több kápolna és föld alatti terem után elérkeztünk a bánya legnagyobb termébe, amely az elhangzottak szerint Európában a legmélyebben fekvő, használatban lévő templom. Gyönyörködtünk a mintázatban, a művészeti alkotásokban és megtudtuk hogy az óriási templom három bányászember majd hatvan évnyi munkája.

A szállásunkat Krakkóban találtuk meg, a központ közelében. Az éjszakai pihenő után Solymosi Zsolt tanártársam mint a kirándulás kigondolója és a vidék ismerője az Auschwitz fele vezető úton röviden elmondta a német nácik hatalomra jutásának körülményeit és a koncentrációs lágerrek, majd haláltáborok rövid történetét. Felkészültünk arra, hogy nem egyszerű épületekkel és múzeumi tárgyakkal találkozzunk. Zarándoklatra készültünk, hogy testközelből láthassuk az emberiség által elkövetett egyik legnagyobb szörnyűség színterét.

Először az Auschwitz I. név alatt ismert katonai tábornak épült, később lágerré alakított, ma múzeumként működő egyseget látogattuk meg. A bejárat felett találkozhattunk a híres felirattal: *Arbeit macht frei* (A munka szabaddá tesz). A megnyitott barakkok egyenként egy-egy olyan nemzet kiállítását

tartalmazzák, ahonnan egykor főként zsidó, de más nemzeti-ségű, származású politikai foglyokat is deportáltak. Lengyel, holland, zsidó, magyar, román és más nemzetiségek kiállításait tekinthettük meg, és döbbenet szerzettünk tudomást a háború szörnyűségeiről, az emberi kegyetlenség határtalanságáról és a foglyok életének embertelen körülményeiről. Szembesültünk az akasztófa, a kivégzőfal és végül az egyetlen megmaradt gázkamra kegyetlen látványával. A kellemes nem, de mindenképpen jellemformálóan mondható látogatás után úgy döntöttünk, hogy a másfél-két kilométerrel odébb található Auschwitz II. – Birkenau néven ismert tábor is meglátogatjuk, abban a tudatban, hogy ez a hely már kevésbé múzeum-jellegű. Ez a 40 hektáron fekvő létesítmény kimondottan a zsidó közösségek megsemmisítésére épült, és 90 000 deportáltat „látott el”. Meglátogattuk a barakkokat, amelyek téglából vagy fából készültek. Hitetlenkedve vettük tudomásul, hogy egy eredetileg

olyan méretű barakkban, amely 52 ló tárolására lett volna alkalmas, 400 rab kapott szállást. Annak tudatában jártuk körbe a lerombolt öt gázkamra környékét, hogy nagyapáink szomszédaiból 400 000 magyar zsidó került ide, hogy jó esetben a barakkok ideiglenes lakója legyen – de nagyon kevesen térhettek haza.

A csendes, fegyvelmezett, de látványaiban döbbenetes látogatás után visszatértünk Krakkóba, és a látottakat Krakkó fel-emelő esti látványával próbáltuk önmagunkban tanulsággá rendezni. 6 millió ember nyomán... Lehet-e jellemformáló a látvány, a tapasztalat? Hogyan torzulhat el ennyire az Isten képmására teremtett ember? Talán ilyen és ehhez hasonló gondolatokkal zártuk a napot Krakkóban, és közben örültünk a kis-, és nagyvárosban egyaránt élete értelmét, értékét és célját kereső testvérsulis barátok társaságának.

A hazafele vezető út sem volt „élménymentes”, hiszen sokaknak újdonság volt az út szó szerinti határtalansága, amely

Lengyelországon, Szlovákián, Magyarországon keresztül kigyózott az otthoni vidék fele. Útközben Kassán megálltunk, és a szlovák nyelvű szentmise után egy magyar emberrel találkoztunk az egykoron nagy hírű magyar katedrálisban, aki „jó pénzért” megnyitotta a múlt század elején Rodostóból akkor még „hazahozott” és újratemetett II. Rákóczi Ferenc kriptáját. Tiszteletünket tettük, és nemsokára a sokat látott zárandokok bölcsességével köszöntünk a kedves román határőrnek.

Beszámolóm végén köszönetet mondok Solymosi Zsolt „testvér-oszinnak” és a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium tanárainak és diákjainak egyaránt, akik lehetővé tették, hogy ez a hétvége jó hangulatban, értékes tapasztalatokkal valósulhatott meg. Reméljük, hogy az ilyen jellegű alkalmak további hosszú sora segíti majd kiteljesedni gyermekeink, fiataljaink tudásszomját, közösségienyét.

Lakatos Sándor

Hétvége a csillagok alatt

Lejártak a dolgozatok, az iskola nehéz hetei, és a marosi egyházkör ifjúsága úgy döntött, hogy ezt megünnepli. Így szerveztük meg május utolsó hétvégéjén az iszlói körüli találkozót.

Pénteken délután érkezünk a helyszínre. A szabédi csapat már várt ránk. Szemügyre vettük a helyszínt, majd kipakoltuk hatalmas hátizsákjainkat. Voltak, akik sátorral érkeztek, de akadtak olyanok is, akik úgy döntöttek, hogy inkább a papilak épületét választják szálláshelyül. Mire befejeztük a pakolást, megérkeztek a csikfalviak is, a gálfalviakkal együtt, így kezdetét vehette a közös hétvége.

Körbe ülve megbeszéltünk egy jelszót, amely, amikor elhangzott, mindenki azonnal a sátrak előtt termett. Ez a jelszó *Iszló* volt. Egy ismerkedős játék után mindenki felírta egy lapra a nevét, majd beledobtuk egy kalapba a cédulákat. Ekkor következett a fiúk-lányok közti harc. Egy padot kineveztünk várnak, ahol két lány és két fiú ült, a játék célja pedig az volt, hogy a szabályoknak megfelelően, úgy játszunk, hogy csak lányok vagy csak fiúk maradjanak a várban a játék végére. Mivel a fiúk túlerőben voltak, ezt a játékot ők nyerték meg, de hamarosan bebizonyosodott az is, hogy a lányok – bár kevesen vannak – le tudják győzni a férfiúi büszkeséget. A következő játék ugyanis egy figyelmet igénylő játék volt, amikor kiderült, hogy egyesek még a hét napjait sem tudják.

Este nyolc órára megérkezett Hege-dűs Tivadar lelkész is, akinél ez az érkezési időpont rekordnak számított, hiszen csak három és fél órát késett, ellentétben a többi rendezvénnyel, ahová általában még nagyobb késéssel érkeznek. Nem tudtuk mire vélni ezt a tüsténkedést,

de elmondta, hogy már megunta a költözködést, a bútorok hordozgatását, így megfogott egy dobozt, és útnak indult. Bár megnézte volna, hogy melyik dobozzal indult útnak!, mert bár benne voltak a szükséges fűszerek, a gyertyák és a daloskönyvek otthon maradtak. Természetesen ezt is elnéztük neki, örültünk, hogy végre megérkezett. Egy rövid focimeccs után megbeszéltük a másnapi programot, leírtuk a hétvége szabályait (1. Nem használunk ide nem illő szavakat a hétvége alatt, 2. Nem fogyasztunk alkoholt a hétvégén, 3. A napi programokon mindenkinek részt kell vennie), majd a vacsora után felmentünk a templomba egy esti áhítatra. Székely Emília megható szavai után egy kis gitározással zártuk első estünket az iszlói körüli találkozó.

Másnap hajnali fél nyolckor a Republic dalára próbáltunk szemet nyitni, majd a 21 ember a friss, harmatos fűben ébredett, miközben Tiva(dar) jótékonyan biztatott: *Jobbra át, futólépésben indulj!... Magasabbról a lábakat, úgy, mintha élnének!* A mindannyiunkat tökéletesen kifárasztó reggeli torna után jöhetett az energiapotlás. Voltak, akik azt ették, amit hoztak, voltak, akik a másét.

Életerővel telve mentünk fel a templom előtti térre, hogy meghallgassuk a reggeli áhítatot, amelyet szintén Emília tartott. A szellemi megerősödés után ketéteozlott a társaság. Az egyik csapat Tívával a templom melletti fák alá húzódott, a másik csapat inkább a tornác árnyékát választotta. A két csoportban párhuzamosan zajlott a beszélgetés a család témakörében. A *család* fogalmát próbáltuk értelmezni játékokkal, beszélgetéssel, hozzászólásokkal. Felmerült a kérdés, vajon házikedvenc állatok is a család tagjai-e?

Egy nagyon fiatal fiú azt mondta: *Alig várom, hogy apa legyek, hihetetlen dolog lehet egy kisgyereket ölben tartani!* Az egyik csoport Tiva, a másik Emília és jómagam vezetésével folytatta a beszélgetést.

Miután megvittattuk kérdéseinket, következett az ebéd elkészítése. Míg a lányok ezzel foglalkoztak, addig a fiúk fociztak, mi pedig, Emivel ketten előkészítettük a terepet a délutáni *pillangózáshoz*. Az előkészület annyiban állt, hogy papírdarabokat rejtettünk el a falu területén, amelyekre kérdések, feladatok voltak írva. A résztvevőknek válaszolniuk kellett a feltejt kérdésekre, különböző tárgyakat kellett beszerezniük a faluból (pl. lila nyakendő, kockás zokni, talicska), és egy csapathimnusz is kellett írniuk, mielőtt visszajöttek volna a *főhadiszállásra*. Fény derült rá, mekkora fantáziájuk van az embereknek. Nagyon kreatív dolgokat vittek véghez, és nagyszerű csapathimnuszokat alkottak. Miután kineveztük magunkat, és minden csapatot díjaztunk, elhatároztuk, hogy a közben megérkező Nagy Ildikó újságíró-nővel együtt kimegyünk az iskola udvarára egy hatalmas mérkőzésre. A fociban nemcsak a körüli találkozóra érkezett fiúk és lányok vettek részt, hanem a falu lakói is bekapcsolódtak. A végén annyi csapat lett, hogy nem tudtuk eldönteni, ki nyert. Miután a játékosok kifáradtak, visszamentünk vacsorázni. Ezt követően elmondtuk a szokásos étel utáni imát, majd kiterítettünk egy takarót az udvarra, és kiültünk beszélgetni.

Este tíz órára a 11 szabédi, 4 vásárhelyi, 2 csikfalvi és 2 gálfalvi résztvevő egymás hegyén-hátán feküdt, de mindenki elfért a takarón. Néztük a csillagokat, és beszélgettünk. Megbeszéltük, milyen volt ez a hétvége, és azt is, hogyan tovább és mikor találkozunk újra. A csillagfényes

folytatás a 14. oldalon

Kedei Orsolya

Hétvége a csillagok alatt

folytatás a 13. oldalról

éjszakában minden mesterséges fénytől mentes áhítatot tartottunk, ahol mindenki elmondhatta azt, hogy mit várt el ettől a hétvégétől, hogy érezte magát, és azt, hogy mivel gazdagodott e pár nap alatt. Az áhítat után mindenki nyugovóra tért, de nem igazán tudott senki elaludni. Mindenki ki akarta használni az utolsó éjszakát, amikor még együtt lehet a csapat, amikor még örvendhetünk egymás jelenlétének, és önfeledten játszhatunk, míg csak el nem jön a hajnal, amellyel együtt a fájdalmas búcsú órája is egyre közeledik.

És valóban eljött a reggel is. A sátorozók összeszedték kissé megázott sátraikat, majd a reggeli után ismét felmentünk a templomhoz áhítatra. Talán ez volt a legnehezebb. Bármerre néztél, a könnyek ott csillogtak az emberek szemében, a kezek egyre inkább kapaszkodtak a többiekébe, a szívek egyre hevesebben verve mondogatták: *Még ne! ne menjünk el, itt jó, talán sose éreztük magunk ilyen jól!* Ám az áhítat alatt megerősödtek abban, hogy nem ez az utolsó közösen eltöltött nap. Rájöttek arra, hogy a remény majd táplálja őket, míg újra találkozhatnak.

A sátrak összeszedése után búcsút vettünk a szabédiaktól, megígértetve velük, hogy a következő rendezvényt sem hagyják ki. Miután mi is összeszedtük a holmijainkat, kiültünk a tornácra beszélgetni, és vártuk, hogy utánunk jöjjenek. Ekkor ébredtünk rá, hogy mi még semmit sem ettünk, de kiderült, hogy nem is fogunk, hiszen minden elfogyott. Erre Emi így sóhajtott fel: *Ez nem igazság! Gyermeknap van, és mi éhezünk!* Még egyszer belenézünk hátizsákjainkba, hátha találunk még valami maradékot. A kutatás sikeres volt, mert az egyik zsák aljában két egész kenyérré, maradék felvágottra és májpástétomra bukkantunk, így tehát megkaptuk mi is a gyereknapi ajándékot.

Jól megjártuk!

ODFIE-körút a székelyudvarhelyi egyházkörben

Immár eljött a nyár, és úgy gondoltuk, hogy ideje megnézni egyházközségeinként az ifjúság életét és tevékenységeit, elmondani, mit tartogat a nyárra a tarsolyában az ODFIE, így hát körútra indultunk. Kis csapatunk öt tagból állt: Nagy Adél recsenyédi lelkész, Zoltáni Botond udvarhelyi egyházvezető – aki egyben gitárosunk is volt –, Lurtz Zsolt, aki a sofőr szerepét vállalta, Csiki Tímea egyházköri képviselő és jómagam indulunk útnak.

Első megállónk Homoródújfalun volt, ahol lelkes és nagy csapat várt. Oklándon még az angol táborba is benézhattunk. Péntek este Recsenyédén aludtunk, majd másnap reggel újult

Itt van a színjátszó találkozó! Közeleg az ifjúsági konferencia!

1. XII. Színjátszó találkozó, Nyárádszentmárton–Csikfalva, augusztus 1–4.

Bejelentkezési határidő: július 21., hétfő.

Bejelentkezések tartalmazza az általatok bemutatandó színdarab címét, a szereplők létszámát, a kísérők és műélvezők számát, valamint azt, hogy milyen kellékekre lesz szükségetek. Ezeket az odfie@unitarian.cj.edu.ro elektronikus postáladába, vagy a 400105 Kolozsvár, 1989. december 21. út 9-es számú hagyományos postacímre küldjétek.

Részvételi díj: fellépőknek 20 lej, műélvezőknek 30 lej.

A tavalyi első díjas kökös egyletből húsz személy ingyenesen vehet részt a rendezvényen.

Az ideai nyertesek közvetlenül a színjátszó találkozó után, azaz augusztus 5-én felléphetnek Nagyváradon, a Partiumi Keresztény Egyetem Diáktanácsa által szervezett Kárpát-medencei Magyar Hallgatói Önkormányzatok Nyári Egyetemén. A szervezők és az ODFIE közösen gondoskodnak a szállításról.

Ha bármilyen kérdésed van a részvétellel kapcsolatban, keressétek Jobágy Juliát (tel.: 0742069208; e-posta: nyuszika_nyuszko@yahoo.co.uk) vagy Kertész Ágnest (tel.: 0741348973; e-posta: k.agica@yahoo.com).

2. ODFIE Küldöttgyűlés, Székelyudvarhely, augusztus 7–8.

A Küldöttgyűlés az ODFIE legfelső döntéshozó testülete, amely általában évente egyszer ülésezik, éppen ezért minden lelkes egyletvezetőt elvárunk a küldöttgyűlésre. A működő egyletekből két-két személy hivatalos, azokról a helyekről, ahol most éppen szünetel az egyleti élet, egy-egy személyt várunk; ugyanakkor várjuk az ODFIE választmányi tagjait, valamint a központi munkatársakat is.

Gyülekezés augusztus 7-én este, maga a gyűlés másnap, azaz augusztus 8-án délelőtt tíz órától kezdődik.

3. A Székelyudvarhely melletti Szejkefűrdőn idén is megszervezik az *Unitáriusok egyetemes találkozóját*, augusztus 9-én. E rendezvényre elvárunk minden egylettagot, különösen azokat, akik részt vesznek a küldöttgyűlésen, valamint akiknek egyházközsége amúgy is autóbust indít a helyszínre. Aki teheti, öltön magára népviseletet.

4. XXXII. Erdélyi Unitárius Ifjúsági Konferencia, Várfalva, augusztus 21–24.

Az ideai konferenciánk témája a *család*.

Bejelentkezési határidő: augusztus 6. Jelentkezési szándékotokat az odfie@unitarian.cj.edu.ro elektronikus postáladába, vagy a 400105 Kolozsvár, 1989. december 21. út 9-es számú hagyományos postacímre küldjétek.

Részvételi díj: 30 lej személyenként.

erővel indultunk neki Homoródalmásnak, majd elértünk Homoródszentmártonba is. Itt nagyon szép termet csodálhattunk meg, és a jelenlevő fiatalokat meghívtuk a nyári egyletes rendezvények mindenikére. Innen Székelyudvarhelyre mentünk egy kis ebédre, majd Kénos következett, ezt követően pedig a Fűszál együttes koncertjét hallgattuk meg – szintén Székelyudvarhelyen. A következő megállónk Székelyderzs volt, estére pedig már Recsenyédén egyleteztünk, tábortűz mellett.

A vasárnapi istentiszteleten együtt énekeltünk a recsenyédiakkal, majd elindultunk Jánosfalvára, aztán következett Várfalva, ahol egy-két meglepetést is tartogattak számunkra. Utolsó megállónk Homoródszentpéter volt, innen aztán már mindenki hazafele indult.

Nagyon színes, kalandos és érdekes hétvége volt. Reméljük, hogy egyre gyakrabban lesz alkalmunk részt venni ilyen körúton.

László Kunigunda

Vallástábor Hidegszamoson

Az idén is megszerveztük Hidegszamoson a János Zsigmond Unitárius Kollégium I-IV. osztályos kisdíákjainak hagyományos vallástáborát. Rendre érkezünk a tábor helyszínére, egyesek személyautóval, mások autóbusszal. Közel 100 gyermek nyüzsgött a tábor udvarán. Miután birtokba vettük a már jól ismert szobákat, az udvaron gyülekeztünk, ahol Norbi pap bácsi és Julcsi megnyitották a tábor. Vegyes csapatokat alkottunk, majd lázas munka következett, ugyanis címet rajzoltunk és himnuszt szereztünk magunknak, amelyeket rendre bemutattunk. Napjaink egyetértésben, vidáman teltek. Gyönyörű, napsütéses két napot töltöttünk el együtt. Sokat nevettünk, játszottunk: bástyáztunk, röp- és kosárlab-

dáztunk, fociztunk, locsolkodtunk. Első este Julcsi, Levi, Csuti és Éva előadták a Piroska és a farkas című mese humoros horror-változatát az általuk improvizált TÉVÉCÉ-ben. Jutalmuk tapsvihár volt.

Másnap este a csapatok bibliai történeteket dramatizáltak, amelyeket a nap folyamán próbák előztek meg. A csapatok, megszakítva a játékot, vezetőikkel több ízben is próbáltak. Ilyenkor nyugalmasá vált a tábor, a gyermekek felelősségteljes komolysággal, odaadással készítették elő produkcióikat. Estére nyüzsgőbbekké váltak, lázasan készülődtek az előadásra. Mire elkészültünk, táborvezetőink berendezték a termet, és máris kezdődhetett az előadás. Norbi pap bácsi volt a műsorvezető, a zenei aláfestést Levi szolgáltatta. Az

est meglepetése az volt, hogy a szünetben – reklám helyett – Norbi tánca perdített minket, a tancikat is, s egyre gyorsuló és különböző ritmusú zenére kellett táncolnunk. Ez nekünk is meglepetés volt.

A gyermekek kitörő örömmel és hoszszan tartó tapssal értékelték a nem mindennapi eseménynek számító alakítást. Sokáig énekeltünk, nevettünk, egyszóval remekül éreztük magunkat.

Másnap délelőtt került sor a rég várt számháborúra – hangzavar és hatalmas csatakiáltások kíséretében. Sajnos vésszen közeledett az ebéd és a hazatérés ideje.

Délután visszaindultunk Kolozsvárra, abban a reményben, hogy jövőre is hasonló élményekben lesz részünk. Hiszem, hogy ezek a közös együttlétek kovácsolnak bennünket erős, magabiztos közösséggé.

Majláth Éva

Forrás: www.janoszsigmond.ro.

A falakon túli világról

Magas épületek. Betonfalak a város megannyi betonépülete között. Hosszú, neonfényes folyosók, gyógyszereszagú várótermek. Fehérköpenyes bácsik és nénik. Szülők tekintetében kapaszkodó, riadt gyerekszemek. Gondolom, mindenki átélt már ilyen pillanatot gyerekkorában vagy azután. Egyesek nem bírják a szagát, mások az orvosok láttán falfehérek lesznek, és a sok beteg ember lehangel. Nem fűznek kellemes emlékek mindahhoz, amit a kórház jelent, mert lehet, hogy gyerekkorunkban túlságosan szigorú volt a doktor bácsi, vagy nem volt kedves az asszisztensnő. Talán nem ízlett a kórházi koszt. Vagy legutóbb valamelyik szerettünket láttuk betegen egy kórházi ágyon. A végtelenségig sorolhatnánk a talánokat...

Én sem – és gondolom mindazok a kolozsvári egyetemisták sem, akik az Unitárius Egyetemista Ifjúsági Közösség tagjaként az elmúlt fél évben részt vettünk három gyerekkórház-látogatáson – szóval mi sem éreztünk másképp, mielőtt felfedeztük volna a nagy csodát a betonfalakon túl. Mi volt a csoda? Erre a kérdésre nem tudok egyetlen kerek mondattal válaszolni. Összefüggő válasz helyett szétszórt emlékek „válaszoljanak”? A legnagyobb csoda minden egyes alkalommal az volt, amikor a

betegség lemorzsolódott a gyerekek arcáról, és mögötte felségltek a kíváncsi szemek és a játékra hívó mosolyok. A rajzolás, a vászonra festés, karkötő-készítés és papírgalacsin-ragasztás közben minden átidomult. Mi már nem voltunk *nagyok*. A kórházi folyosó megtelt zsvivajjal. Az arcokra felkerült egy színes lepke, napocska. A szülők arcára hosszú fáradság utáni nyugalom ült ki. Számomra talán az volt a legérdekesebb, ahogyan felgyorsult életritmusunk fokozatosan „leépuult”. Néhány órára a mozdulataink csendesebbek lettek, és újra megtapasztaltuk a gyerekkor kiváráó türelmét, sehova nem siető mindennapjait.

Igazi életet láthattunk magunk körül. Azt az életet, amelyre mindannyian vágyunk, és amelyet egyre kevésbé tudunk megélni. Mert valahogy tartalmatlannak, üresnek, szürkének látjuk mindennapjainkat! De ezek a gyermekek, bár egy viszonylag kellemetlen, esetenként tragikus élethelyzetben kereszteződtek útvonalaink, szemünk elé terítették azt, hogyan lehet bevonni a mese szivárványát minden apró életmozzanatba. Önmagukat adták, és mindenről megfélekedve bekapcsolódtak abba a világba, amelyet felkínáltak. A falak leomlottak, és ott álltunk egymással szemben, belemerülve teljes mértékben és egész lényünkkel a játékba, az együttlébe. Frissesség, tisztaság, üdeség áradt belőlük. Mindaz, aminek oly erősen érezzük a hiányát. Ez volt az ő igazi ajándékuk számunkra.

Simon Vivien, Demény Enikő

Kérdez a gyerek

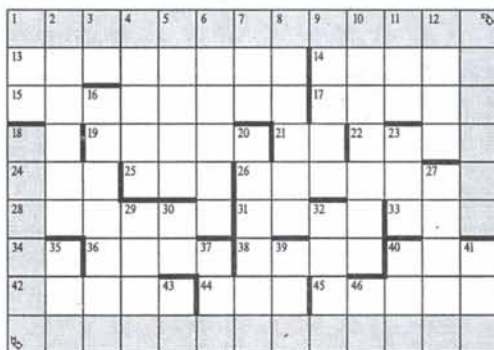
Az igazgató otthon dicséri az új titkárnőjét, hogy milyen szép, kedves, aranyos, olyan, mint egy baba. Erre a kislánya ártatlan képpel megkérdezi:

– ...? (A poén a rejtvényben.)

Vízszintes: 1. A poén első része.

13. Ismeretlen helyre. 14. Az orránál. 15. Bútorkészítő iparos. 17. Csik..., falu Csíkszereda közelében. 18. Röt vad. 19. Francia zeneszerző volt. 21. Null-null. 22. Spanyol személyautómárka. 24. Ilona, becézve. 25. Tartó. 26. Nyíró József regénye. 28. Belga légivállalat. 31. Növényi vagy állati sejtek sora. 33. Könyörög. 34. Idegen szavakban jelentése: kettő. 36. Alvás közben látjuk. 38. Matematikai műveletet végez. 40. Ollós állat. 42. Katonai egység. 44. Após. 45. Renegát.

Függőleges: 1. Az első nő. 2. Szőlőfajta. 3. Rangjelző. 4. Keresgél. 5. Ilyen a jó víz. 6. Hascsikarás. 7. Védő. 8. Rátukmáló. 9. Földre hajt. 10. Szerencsétlen. 11. A magasba. 12. Szicíliai vulkán. 16. Őszeren vehető. **18. A poén befejező része.** 20. Az öreg földrés. 23. Veterán román labdarúgó (ENE). 27. Mutatózó szarvasmarha terelésére. 29. Nagy mesemondónk személyneve. 30. Angol tagadás. 32. Tíz a négyzetben. 35. Orosz motorke-rekpár-márka. 37. ... Farrow, filmsztár. 39. Ragadozó madár. 40. Tengerészital. 41. Tyúk-anyó mondja. 43. Disc Jockey, röviden. 46. Skálahang.

Származás

A tanító néni az iskolában arról beszél, hogy az emberiség Ádámtól és Évától, az első emberpártól származik. Pistike jelentkezik:

– Tanító néni, nekem édesapám otthon azt mondta, hogy a majomtól származunk.

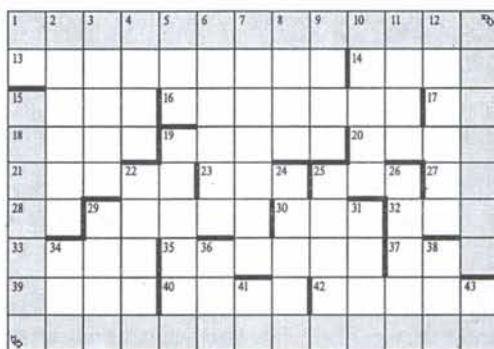
– ...! – mondja a tanító néni. (A poén a rejtvényben.)

Vízszintes: 1. A poén első része.

13. Könyvradomány. 14. Morajló. 15. Kevés. 16. Álldogál a hidegben. 17. Valamint. 18. Egyenlő, idegen eredetű szóval. 19. Moszkvai palota. 20. Angol-amerikai helységnevekben erődöt jelent. 21. Köszönöm, franciául. 23. Erre a helyre. 25. Apró. 27. Igekötő. 28. Részvénytársaság, röviden. 29. Becézett István. 30. Sugárdózis-egység. 32. Német betű. 33. Ciceró kora. 35. Megtermékenyített petesejt. 37. Ésszel felfog. 39. Francia zeneszerző volt (Edouard). 40. Rádióműsor. 42. Osztrák tartomány.

Függőleges: 1. Skálahang. 2. Hamvaszt. 3. Gyorsan. 4. Erich Kästner hőse. 5. Tudományos Ismeretterjesztő Társaság, rövidítve. 6. Satu igéje. 7. Magyarázószó. 8. Torz alak. 9. Angol nemesi rang. 10. Becézett Szófia. 11. Üvegbe teszik. 12. Kis rágcsáló. **15. A poén befejezése.** 19. Ruhaanyagot méretre vág. 22. Seprű anyaga. 24. Görög szerelemisten. 25. ... vág, elfelez. 26. Cséplő terület. 29. Vízilabda. 31. Air ..., légitposta. 34. Katonai, rövidítve. 36. Nem oda. 38. Angol fiúnév (RON). 41. Földet fogat. 43. A végén halk!

A rejtvényeket Forrai Tibor készítette

A rejtvény-megfejtések beküldési határideje: **2008. szeptember 5-e.** Csak azok vehetnek részt a könyvnyeremény-sorsoláson, akik mindkét rejtvény helyes megfejtését eljuttatják szerkesztőségünkbe. A nyertes nevét szeptemberi lapszámunkban közöljük.

Májusi rejtvényeink megfejtése: *Nyomós ok:* Igen, de nem teherautóval. *Kisfiú-logika:* Apukám, gyanús vagy nekem. Lehet, a gólya is te vagy?

Könyvjutalmat nyert **Simó Edit** segesvári olvasónk. Gratulálunk!

Unitárius Közlöny

ISSN 1220-8418

Kiadja
az Erdélyi Unitárius Egyház
Kolozsvár
Alapítási év: 1888
Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőbizottság:
dr. Rezi Elek főszerkesztő
Jakabffy Tamás szerkesztő

Munkatársak:
Győrő Dávid
Asztalos Klára (Nők Világa)
Sándor Krisztina (Ifjúsági Oldal)

Szedés: **Rezi Éva**
Tördelés: **Ruzsa István**
Korrektor/olvasószerkesztő:
Kürti Miklós

Készült a kolozsvári Heltai Gáspár
Unitárius Nyomdában.
A szerkesztőség postacíme:
400105 Cluj,
B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9.
tel./fax: (0)264-593236, -595927
e-mail: tamas.jakabffy@unitarius.com
A lapszám megjeleníthető
az Erdélyi Unitárius Egyház
központi honlapján: www.unitarius.com
Lapterjesztés és adminisztráció:

Szabó Zoltán
A lapok kiszállításával
kapcsolatos felvilágosítás:
Verbum Egyesület,
Simon Ferenc, tel: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe
érkezésének határideje:
minden hónap 5-e.
15 napnál régebbi eseményről szóló
olvasói tudósításokat nem teszünk közzé.
Kéziratokat nem őrzünk meg,
és nem küldünk vissza.
Közlésre szánt fényképeket
kérésre visszaküldünk.
A lapban közölt írások
nem tükrözik feltétlenül
a szerkesztőség nézeteit.

A lapszám megjelenését
a Communitas Alapítvány
támogatta.

Lapszámunk szerzői: **Berei Enikő** tanítónő és pszichológus, tiszteletes asszony (Kissolymos), **Blénessy Jolán** óvónő (Székelyudvarhely), **Bodor Piroska** lelkész (Tordatúr), **Demény Enikő** egyetemi hallgató (Dés-Kolozsvár), **Gyulainé Jakab Anna** ny. tanárnő (Kolozsvár), **Kedei Orsolya** középiskolás diák (Marosvásárhely), **Lakatos Sándor** lelkész, vallás tanár (Székelykeresztúr), **László Kunigunda** diák (Városfalva), **Majláth Éva** tanítónő (Kolozsvár, JZSUK), **Máthé Ildikó** tanár (JZSUK, Kolozsvár), **Pálffy Anna-Mária** lelkész (Ikland-Nagyernye) a Romániai Női Világimnap Bizottság elnöke, **Pálffy Tamás Szabolcs** lelkész (Maros-szentgyörgy), **Simon Vivien** egyetemi hallgató (Kolozsvár), **ifj. Szombatfalvi József** lelkész (Homoródszentmárton), **Tódor Csaba** lelkész (Homoródszentpál).